Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1885/1950. ~~D K T 134~~

226 E 8 1–3

1) N Kr 194
2) N Kr 204
3) N Kr 209

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

F. Baptiſte Mātuani Poete
Oratoriſq́ clariſſimi Parthenice prima
ſanctiſſime deipere Virgīs Marie ge
nus. ortū. natiuitatem. educatio
nē. vitā. morteq́. ac eiuſdē in
celos aſſumptionem. ele
gantiſſimo carmine
complectēs

¶ Eiuſdem ad beatam Virginem Votū

¶ Hermanni Buſchij Monaſterienſis In Bapti
ſtam Mantuanum ¶ Epigramma

Coꝛycide valeant Parnaſia gloꝛia nymphe
Et valeat picta priſcus Apollo lyꝛa.
Jam Baptiſta dabit vires in carmina: tranſit
Qui decus anricomi vim. ſtimuloſq́ dei
Hic vatum pater eſt. furoꝛ hunc diuinitꝰ afflat
Et fouet aſtrigeri mens agitatq́ poli
Huic pꝛo Thymbꝛeo facundꝰ Apolline Chriſtus.
Dictat. et ethereis frondibus oꝛa tegit
Vilioꝛ eſt huius q̄ cingat tempoꝛa laurus
Non habet Aoninm. pꝛemia digna nemus
Non hedere fructꝰ ſatis eſt. non humida myꝛtus
Quas meruit frondes has paradiſus habet

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK 'S GRAVENHAGE

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Parthenices Mariane.

Frater Baptiſta Mantuanus Carmelita Lodouico Fuſcario. ac Ioanni Baptiſte. Refrigerio viris integerrimis Salutē Plurimā Dicit

LIbellū meū cuiq; (Marie virginis hiſtoriam continet) Parthe
nice titulus eſt. duorū annorū lucubrationem. tibi et Ioanni Ba
ptiſte Refrigerio dicare. et ſub veſtrorū nominū inſcriptionibus
edere conſtitui Et ne quis hoc ab re et temere factum exiſtimet. cauſam bre
uiter explicabo Nuper in coenobium noſtrum dire peſtilentie immiſſo ve/
neno. toti vrbi ceperamus eſſe timori. pellebamur non a colloquio tantum
verum et a conſpectu hominum. et ab omni humano commercio tanquā
baſiliſci (qui ſolo viſu noxij dicuntur) longe prohibebamur: attoniti eram⁹
lababant genua. nutabant animi Domi mors imperabat. foris brumale
frigus. quottidiane pluuie: annone caritas et publica fames. bellorum ſtre
pitus hominum ſalute ſue conſulentium ſeuera cuſtodia. aqua et igni īter
dicti videbamur. vndique timor vndique calamitatum confertiſſime aci/
es aduentare nunciabantur interclufi eramus nec vlla videbatur euaden
di via. omnia mortem intentabant: et erat vna ſalus miſeris nullam ſpera
re ſalutem Tu cum Refrigerio noſtro (credo a deo miſſus) in atra denſiſſi
me noctis caligine. cecutienti mihi tanquam cum aurora matutinus luci/
fer diem aperuiſti. ſpem vite confirmaſti. xenia miſiſti in amplas ac magni
ficas edes tuas hoſpicio me ſuſcepiſti. lautiſſime elegantiſſime pauiſti Nec
(quod magis miror) videbaris hec tanta peregrino et hoſpiti preſtare: ſed
parenti ſed deo ipſi Nullum clemencie: nullum miſericordie. nullum libe/
ralitatis officium pretermiſiſtis. omnia omnium virtutum munera mihi
rite perſoluiſtis Erat mecum Frater Petrus Neuolarius. calamitatum me
arum ſemper fidiſſimus comes. et Bernardinus Tridinus qui beneficio
rum veſtrorum magnitudinem admirantes. ſepius agebant ſe niſi oculis
vidiſſent nunquam credituros in hoc tam corrupto et perdito ſeculo. tātū
in quoq; ſupereſſe virtutis Vos calamitatem meam in felicitatem conuer
tiſtis Vos mihi quod Diomedi Daunus. quod Vlyſſi Alcionus. quod
Euander Aenee. quod progenitori noſtro Helie fuit ſareptana mulier qđ
Chriſto zacheus et Lazarus fuiſtis Et proculdubio Lodouice mihi hec
omnia conſideranti verum videri poſſet quod vulgo fertur tuam ſcilicz gē
tem ex antiquo illo Romane virtutis robore propagatam et a Fuſco quo/
dam qui tumerario preerat cum Romanorum colonia Bononiā miſſa eſt
nomen et genus accepiſſe: huic tam clare origini cognomen aſtipulatum.
atteſtatur antiquitas tua et tuorum maiorum dignitas reſpondet. tuorū
et morum integritas. et publica fauet opinio. quis enim non credat tā cla
re preſtantiſq; familie egregium aliquod fuiſſe principium: Facile igitur
et ego in hanc ſententiam venirem: niſi altera verior tue gentis conſtaret
origo Nam populi Bononienſis annales et diaria perſcrutantibus. euī/
dens eſt tuam fuiſſe vnam ex his nobilibus potentibuſq; familijs (ſic enī

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

illas appellant) quas poſt miſerabilem patrie tue ſtragem. et deplorandaꝫ
euerſionem. ad inſtaurandum vrbis decus Lotarius imperator Bononi
am miſit. ſed hanc regionem omnium victrix obſcurauit antiquitas: dig
niſſima proculdubio et venerande maieſtatis fuit hec origo gentis tue. iꝫ
longe maioris glorie ſplendoriſqꝫ eſt tot preſtantium ciuium (vt ſtemma
ta docent) feraciſſimam fuiſſe. tot preclara virorum ingenia tuliſſe: tot vir
tutibus quaſi ſtellis quibuſdam claruiſſe: tot laude dignos nepotes proge
nuiſſe. quorum quidam non adm mutarum ſordidarumue: ſed maximarū
et reipublice valde vtilium rerum negociationem ſe contulere. et ſumma fi
de diligentia ſolertia patrimonium amplificantes: nouas edes extruxerūt
extructas expoliuerunt auxeruntqꝫ fundos compararunt. diuitijs opibuſ
qꝫ longe lateqꝫ ſplenduerunt. quarum partem inopi partem templo partē
ſuis opportune ponentes. optimorum ciuium pijſſimorumqꝫ chriſtianoꝝ
ſibi merito nomen acquiſiuerunt. Quidam ſumma cum gloria legum ſtu
dia ſequuti non ſuo tantum verum et futuro ſeculo mirum in modum pro
fuerunt: qualis Aegydius fuit cuius adhuc in diui Dominici cœmiterio
marmoreum ſepulchrum magnis extructum impenſis oſtenditur Fuerūt
complures alij quorum quem oportuit opera et conſilio reſpublica vſa eſt
et qui ſumma pietate patriam complexi: res preclaras prudēter fortiterqꝫ
geſſere qualem Romeum perhibent equitem auratum et iure conſultiſſi
mum rerum humanarum diuinarumqꝫ peritiſſimum: de cuius acri ingeīo
ſtrennuitate facundia. et in omni priuato publicoqꝫ munere preſtantia. q̄t
tidie apud maiores natu cum admiratione ſermo eſt vt omnium qui eū no
uerunt iudicio ſummum patrie decus fuit et ornamentum Extant apud te
Lodouice commentarij q̄plures orationum diuerſis in legationibus ab
eo ſcite docte ſapienterqꝫ habitarum. in quibus diſciplinarum oīm ſacraꝝ
precipue ſcripturarum cognitio ingens dicendi vehementia. et imenſa pa
trie charitas eluceſcit Ex tam claris igitur fontibus non potuerunt niſi op
tima flumina deriuari. nec mirum eſt te virtutum amatorem et cultorem
eſſe probitatis: que tui generis radicibus incocta eſt: propterea nec ꝑ lōga
temporum ſpacia nec per mala huiuſce vite noſtre contagia potuit enerua
ri Eſt profecto (vt videre videor) magnum virtutis adiumentū claris ortū
eſſe parentibus ſolent enim iuuenes qui aliquid indolis habent: ne dege
nerare videantur maiorum ſuorum dignitatem emulari et ad paternaruꝫ
laudum aſpirare felicitatem. ſic Philippi nomen Alexandrum ſic maioris
Aphricani gloria minorem Scipionem. ſic Ceſaris Julij fama Octauia
num excitauit ſic deniqꝫ Pyrrhus Achilleides erat animoſus imagine pa
tris Te quoqꝫ Lodowice quanqꝫ Deo ex natura ducente: tuiſqꝫ anniten
tibus ſtudijs virtutem amas: non parum antecesſorum tuorum te iuuare
poſſunt imagines. quorum mores equare vt arduum et difficile. ſic certe ꝛ
pulchrum eſt et laudabile Te vero refrigeri ſilentio preterire non poſſum
ne tuorum in me meritorum, que prope infinita ſunt oblitus videar: ſcribā
igitur que et neceſſitudinis noſtre fuerint exordia: et eiuſdem perpetuo cō
ſeruande ſint munimenta Ex eo tempore quo primum Bononiam veni
ſemper animaduerti te morum grauitatem, viteqꝫ honeſtatē cū optīs lraꝝ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

ſtudijs ſic cōiunxiſſe vt facile cōijcere poſſem te in optimū et preclarū viꝝ breui euaſurū. quod et rei cōprobauit euentus Nā ad pñs. nec meliorem nec eloquentiorem ciuē te habet feraciſſima preſtantium ingeniorum Bononia Tu Pompeiane magnanimitatis. et Catoniane integritatis emu/lator tāto patrie tue factus es ornamento. vt de te dici poſſit illud Maronis noſtri Vitis vt arboribus decori eſt: vt vitibus vue Vt gregibus tauri: ſegetes vt pin guibus aruis Tu decus omne tuis Extant enim plures abs ſte edite orationes et epiſtole Ciceronianā maieſtatē redolentes: ex quibus quātum ingenio et doctrina polleas facile dignoſci pōt: vnde uec ſine magna animi voluptate ea legere ac ꝑlegere poſſum. extant ⁊ poemata tua que tuſca lingua plnrima compoſuiſti: tanto ornatu tanta venuſtate. tāta felicitate condita: vt et mihi et omnibus viſui ſint et miraculo habeātur: Taceo tuā in patriam pietatem. et in amicos fidem et conſtantiam. placnit mihi ſemper in ꝑmis tua in Deum optimū ſancta religio Sepiꝰ quidem ſacra loca et cenobia adis Dei bonos ſeruos colis et veneraris placuit itē ꝙ Parentē tuū ꝑitiſſimum olim Phyſicū. q̄ Auicennam et Hippo/cratem. dum viueret publice interpretans medicinā florentiſſime docui. incredibili quodā ſtudio et pietate ſemper obſeruaueris. pretereo ſplendidas affinitates. ꝓtos in patria ⁊ extra honores. hec enim quoniam fortūe bona ſunt. nec quenquam meliorem faciunt. licet ſcđm peripateticos ad humane felicitatis cōſumationē faciant: nunq̄ꝫ ad amandum quempiam me allicere potuerunt Sed vt ſermonis noſtri principio finis conſentire videa tur. vnde digreſſi ſumus reuertamur. bñficia nuꝑ a vobis in me col/lata recenſebā vt non leuem fuiſſe cām oſtendere que ad prefati libelli mei donacionem: et ad hoc tenue gratitudinis munus me adhortata ē: illor/ſum noſtra tendebat orō Solebant Romani veteres eum qui ciuē ſeruaſ/et in bello corona que ciuica dicebatur inſignire. ꝙ ſi apud eos tantus honor erat ei q̄ aliū ſeruaſſet. q̄ꝫti ego (ne ingratus ſim) te Refrigeriumq̄ꝫ facere debeo. qui nō ciues meos et fratres tm̄: ſed et meipſuꝫ Deo mouente viamq̄ꝫ monſtrante ſeruaſtis Decorari vos oporteat hac noſtra et ſi paupe corona. tñ ꝙ a generoſa mente proueniat. digna eſt quā leta fronte ⁊ tranquillo vultu accipiatis. que celeſtis et vere beatitudinis vobis ſit preſagium. virtutum veſtrarum monumentum. et amicicie noſtre pignus immortale Ab ineunte etate cum ſub paterne diſcipline cura educarer: et poſtquā ad ſancti montis Carmeli ſeueritatē me contuli. vbi inter viros q̄ Heliam Heliſeumq̄ꝫ prophetarum ſanctiſſimos exprimere conantur iam diu vixi ſemper accepi beneficiorum acceptoꝝ nullo pacto decere memoriā amittere ſꝫ optere de referenda gracia ſemper cogitare. et nunq̄ꝫ obligationē diſſimulare Quantas igitur potero gracias referam quas ſi referre negabit inopia: verbis agam ſin agere niquiuero ſaltem habebo Ad preſens ergo munuſculo iſto contenti eritis: quod vobis tota mentis intentione dico. facturus multo āpliora ſi poſſem Vale

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Fratris Baptiſte Mantuani

Carmelite Theologi ad Ludowicum Fuſcarium. et Joannem Baptiſtam Refrigerium ciues Bononienſes Parthenice Incipit feliciter

Ancta paleſtine repetens exordia nymphe
Difficiles ortus. et formidata profundo
Incrementa Joui: mores. hymeneaqꝫ feſta
Virginis. et ſacri reſeram miracula partus
Actaqꝫ. et acceptos mundi melioris honores
Sed neqꝫ pierij fontis. neqꝫ phocidis vnde
Nunc vada ſunt tentanda mihi: maiore camena
Et maioris opus nunc eſt ope numinis. ergo
Tu mihi diua faue celum cui militat omne
Quā trepidant herebi ſedes. cui terra fretumqꝫ
Vota preceſqꝫ ferunt. noſtris tu ſola labori
Sis preſens operiqꝫ tuo largita futuro
Preſidium. noſtre veniens illabere menti
Tu licet a noſtro ſpacijs ingentibus orbe
Diſiungare. ſuos quantum polus eleuat ignes
Non tamen humanos caſus oblita. tuumqꝫ
Nil perteſa genus. vigili mortalia cura
Suſcipis. et lachryme tangunt tua pectora noſtre
Tu placidum terris ſidus quod liberat omnis
A pelagi feruore rates. quod luce benigna
Saturni. martiſqꝫ graues eliminat iras
Tu nobis Elice: nobis Cynoſura. per altum
Te duce vela damus portus habitura ſecundos
Tu mare. tu ventos. tu ſydera cuncta deumqꝫ
Concilias tu tuta ſalus. tu pacis origo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Tū commune bonū. generis tu gloria noſtri
Huc ades. ⁊ ceptos preſenti numine curſus
Dirige. et infirmam rege per vada cerula puppim

Anna diu vanos ſecū plorauerat vſus
Connubij: ſterilemq; thorū triſtemq; hymeneum
Propterea duplicesq; manus. frontemq; ſupinā
Attollens. humili ſuperos ita voce precata eſt
Numina. que regitis celos. que voluitis aſtra
Vos penes eſt gen⁹ omne boni. vos omnia rerum
Semina ſeruatis. gremiū telluris inane eſt
Et ſine fruge ſolū niſi ſumat ab ethere vires
Siue per aſtrorū curſus. radioſq; calentes
Siue dei ſolo qui temperat omnia nutu
Venimus ad canos frigeſcentemq; ſenectam
Et noſtre ſine prole dies abiere iuuente
Longa infelicis thalami conſortia ſine
Claudim⁹ infauſto vir pluribus exulat annis
Conſpectus hominū fugiens. domus orba magiſtro
Fluctuat amiſſo. ceu nauis in equore clauo
Currimus in fatum. tacitiſq; recedimus annis
Mortuaq; etatis pars eſt iā maxima noſtre
Pallida preteriti ſpacium mors occupat eui
Quod ſupereſt expectat hians. iam plena meorū eſt
Terra cadaueribꝫ. conſanguineoſq; ſepulchra
Vix capiunt. ſoli ſteriles ſeruamur in omne
Dedecus. et certe breuis eſt felicior eui
Conditio. primo deus indulſiſſe parenti
Creditur. et fragili bene conſuluiſſe ſenecte
Quum vetuit primos iterū decerpere fructus
Et fruges guſtare quibus produceret annos
Nā quid longa dies homini niſi longa dolorum

Colluuies. longi patientia carceris etas
Longior. eſt curſus vite labyrinthus. in ipſum
Ex vtero ingredimur per limina mortis abimus
Iā capulo inſtamus. nec adeſt. qui lumina claudat
Oſſaue cōponat tumulo repoſitiſq; ſepulchrum
Fletibus irroret. nobiſcum it tota ſub vmbras
Progenies. nec erit noſtris. qui marmora ſignet
Nominibus. deſerta domus tabeſcet. et iſtas
Longeui ſudoris opes. quas legimus ambo
Pluribꝫ obſequijs heres ignotus habebit
Nobiſcumq; cadent noſtri monumenta laboris
Cernite cōmunes amborū numina curas:
Et ſeruate genus. cernant ſe in ſtirpe parentes
Et ſua natorum videant in vultibus ora
Sint qui nos facie referant geſtuq; nepotes
Progeniemq; ſuam noſtro de nomine dicant
Sint qui nos proauos numerent et ſtemmata longo
Limite deducant: iterataq; nomina ponant
Pignora longeue concedite numina matri
Que celebres ad veſtra ferant altaria cultus
Pinguibꝫ et priſcum donis imitentur Abelem
Sepius a vobis hoc exoraſſe precando
Antiquas eſt fama nurus. et ſupplice voto
Collapſum genꝰ atq; domos ſeruaſſe cadentes
Sic alacer Sanſon ſic et formoſus Joſeph
Sic puer Iſacus ſatus eſt. et filius Anne
Qui primū liquido Regē perſudit oliuo
Talibꝫ orabat ſterilis. gemituq; ſonoro
Crebra dabat longos inter ſuſpiria planctus
Audijt omnipotens. animūq; in vota preceſq;
Flexit. et infuſo caluerunt viſcera fetu

Cepit et humanos paulatim ſumere vultus
Semen. et in noſtram ſenſim tranſire figuram
Ut quum vere nouo tepefacta roſaria multe
Ueſtit frondis honor primum dureſcit in orbem
Folliculus. barbeqꝫ comam producit acute
Mox inflare ſinus tunicaſqꝫ implere virentes
Incipit. et concreta diu ſub cortice proles
Turget agens rimas tenues et vertice ſummo
Purpureas oſtendit opes. rubicundaqꝫ labra
Poſtremo quum pulchra ſuos aurora colores
Explicat et vitreum glomerant noua gramina rorem
Panditur omne decus. valuiſqꝫ emiſſus apertis
Flos hiat. et leto arridet venientibus ore
Sic noua progenies vtero congeſta parentis
Emerſit non tota ſimul. ſed ſingula certo
Diſcreuit formans opifex deus ordine membra
Cor prius. et illo quoniam deſcendit in artus
Uitalis calor a pleno ceu flumina fonte
Illic prima domus vite: poſtrema per illud
Diſcedens terris animus veſtigia ponit
Tum ſuperum pater illius procul ire caducas
Iuſſit ab hoſpitio curas. habitacula dixit
Spiritibus dulcemqꝫ mihi ſeruate receſſum
Mox cerebri concreta domus. que plena pudicis
Creuit imaginibus caſtoqꝫ imbuta pudore
Os roſeum ſine labe dedit. frontiqꝫ decorem
Sidereum. et letos formę celeſtis honores
Ambroſiaqꝫ comas tinxit. mox libera pectus
Protulit in teretes humeri fluxere lacertos
Ramoſaſqꝫ manus. quas hac pater imbuit arte
Ut ſolos fierent habiles pietatis ad vſus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Liber primus

Hec ſunt membra quibus diuine mentis imago
Cernitur humanis animis impreſſa. quibuſq̧
Om̃e opus ethereo dignum tentamus olympo.
Inferiora magis pecudum ſeruare videntur
Naturam moreſq̧ feros tamen omnia ſemper
Officijs habuit ſanctis accommoda virgo
Non tã multiplici diuorum munere non tot
Delicijs non tam grato Pandora decore
Claruit Aſcrei cantu celebrata poete
Sic ope celeſti q̃uis humana negabat
Materni ſoboles inijt tentoria ventris
Omne quod excellens opus et ſublime futurum
Difficiles ortus habet incrementaq̧ tarda
Sic iunco nemus Alcyde ſic tardior exit
Populeis abies ramis ſic abiete pinus
Segnior. et pino longe viuacior Ilex
Et robuſta larix igni impenetrabile lignum
Nã magis opprimitur partu natura potenti
Pluſq̧ opere impendit grandi ceu pondere preſſa
Plauſtra gemunt magis et magno ſub vomere taurus
Sudat. et obluctans vires labor haurit onuſtas
Sic opus in longum differt finiq̧ reſiſtit
Aſt vbi nature diuum ſuperaddita virtus
Adiuuat vt remis lembus fugit actus et aura
Sic leuis ad metã prono patet orbita curſu
SEd quia longeuam fecit diſcordia litem
Aſſimilemq̧ iugi loris. que Gordius oliz
Nexuit atq̧ Iouis phrygij ſuſpendit ad aram
Dedaleeq̧ domus errori paſiphaeo
Conceptus ne ſacer fuerit. vel ſorde paterna
Illitus antiqui referam certaminis orſum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Et ſobolis noſtre infelix repeteretur origo
Quū pater humentes redigens in corpora glebas
Vitalē humanos auram ſpiraret in art⁹.
(Ut noua progenies pugnā tuta iret in omnem)
Ultra animi claras dotes et corporis arma
Juſticiam celeſte dec⁹ ſuperaddidit vnde
Et fati rigidas leges et funera poſſet
Uincere ꝛ ambroſia veſci ſummoq; potiri
Aetheris hoſpitio ſuperūq; aſſueſcere menſis
Sed poſtq; veritas fruges et noxia mala
Vipereis decepta dolis admouit ad ora
Mox aſtrea domos hominū ꝑterſa rediuit
In regnū ſublime patris miratus olympi
Tam celerem reditum domin⁹ quare inquit ad arces
Siderias minata volas terramq; relinquis
Illa. pater. fallax hominem deluſit imago
Dixit ꝛ a tectis egreſſa rebellibus adſum
Tum genitor meditans reſecare piacula tante
Fraudis. ait careant poſthac cuſtodibus iſtis
Blanda patrum ſegnes facit indulgentia natos
Juſticia nudi diſcant ſudare famemq;
Et diuturna pati ieiunia. frigus et imbres
Seruitium. et fati ſortem experiantur amaram
Vexati ſapienti⁹ iocunda. et amabilis eſtas
Poſt brumam ꝛ ianos ſteriles gelidoſq; decembres
Dulcior eſt. quid ſint tranquille commoda pacis
Ferrea bella docent. homini labor vtile ſemper
Calcar erit ſegni pigros rubigine ſenſus
Ocia corrodunt. ſopitaq; pectora torpor
Noxi⁹ obliquat. ferrum ſi tranſit in vſus
Aſſiduo ſplendore micat vultuq; nitenti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Liber primus

Audet ad argenti decus aſpirare ſuperbum
At ſi longa quies ierit fuſcatur et atram
Vertitur in ſcabiem. celeriqꝫ abſumitur euo
Inter multa hominum fata infelicia damno
Non erit hoc minimo. triſtē ſperata ſuperbum
Iā preſens: amiſſa facit fortuna dolentem
Hec pater. ⁊ mortem mox implacabile noſtrum
Hactenus obuinctā textas adamante cathenis
Carcere diſcluſit cecoqꝫ emiſit ab antro
Cui terris regna āpla dedit. pelagiqꝫ ꝑ vndas
Atqꝫ ꝑ aerios tractus raroſqꝫ per ignes
Quos phebi germana ſinu cōplectitur amplo
Et quedā ſcythicis chalybum durata caminis
Tela dedit. quedā lerneo infecta veneno
Nec ſatis hec. aliud telū letalius addit
Nā gladij roſtrum. caudā trigonis aquoſi
Qua quondā magno fatum intētauit vlyſſi
Thelegonus Circes vſus fatalibus armis
Prefixit iaculis ſtygiaqꝫ extinxit in vnda
Mox iecur exemit monſtro precordia bile
Cerulea infecit celereſqꝫ innexuit alas
Hec fuga iuſticie noſtris mala cuncta diebus
Intulit. hec abiens nobis monimenta reliquit
Que prēs ab auis ⁊ natis patribus omnes
In ſeriē mittunt per ſecula longa nepotum
Hoc vitium prima veniēs ab origine ſumpſit
Fomitis ⁊ duri nomē crudele tyranni
Nam ſcelerū accēdit flammas ⁊ colla ſuperbis
Imperijs humana ꝑmit. cocytidas vndas
Letheoſqꝫ amnes ſpargit ſtygiumqꝫ venenum
Nos ſuperum facit immemores. curaſqꝫ nocentes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Ingerit. his animos audacibus incitat auſis
His phlegethonteas iras inſpirat olentem
Cyprigenam. fraudū matrem (cui cuncta veneni
Nota miniſteria et phebeę carmina Circes)
Semper habet comitē. primę hec pericula culpe
Propterea magnum dixere Promethea vates
Dum ſtudet ethereis furari e nubibus ignē
In noſtras traxiſſe domos morbumq́ʒ necemq́ʒ
His igitur ne mēbra malis obnoxia ſancte
Parthenices eſſent iſta pater obſtitit arte
Ante tener ſacra fetus q̄ʒ viueret aluo
Conceptus ne prima nouos exordia pullis
Induerent maculis mens ne ſincera nitensq́ʒ
Cōmuneʒ imbiberʒ labem ne pigra liquore
Pectora lethaeo fierent. que lactea magno
Pabula et amplexus fuerant latura tonanti
Semine confuſas ſordes et virus inuſtum
Diſſecuit felici anima mox imbuit artus
Sunt tñ audentes contra ſentire nec illos
Incuſamus: habent quo ſe tueantur. at olim
Iſta hominum cōmunis erat ſententia. verum
Iā ſenio exangui frigens ſua robora ſenſim
Perdit. et amiſſa iam maieſtate recedit
Sponte ſua. ceditq́ʒ nouo Latonia phebo
At quoniā ſacre legis de fontibus hauſta
Creditur. et omni nondum eſt exploſa theatro
Iudicio necdum ſancti damnata ſenatus
Qui vaticam Romana palatia ſaxi
Et piſcoſa regunt ſulcantem cerula puppim
Sed prior vt nobis ęquum ſentire videtur
Dignior eſt: et grata magis nato atq́ʒ parenti

Liber primus

Nam legi aſſurgens marie decus addit opuſcꝫ
Materna dignum attribuit pietate tonanti
Adde quod et multis fert adiumenta fidemqꝫ
Roborat infirmam nam nec veniſſe ſub aluum
Sorde laborantem tali ſublimia celi
Numina nonnulli ingenio preſtante putarunt
Relligio maior. pietas animoſior iſtam
Conſummata fides legumqꝫ peritia fecit
Altera verborum textum et faſtigia tantum
Summa videns abſtruſa dei myſteria neſcit
Quod ſi ſiderei tanto ſplendoris honore
Fulget. vt eterno qui temperat ordine mundum
Geſtarit gremio. lactauerit vbere. dulci
Strinxerit amplexu. ſummoqꝫ vocarit olympo
Quare illam in noſtris opus eſt detrudere ſordes
Et turpi infeſtare luto. mortalibus equas
Cui pater ethereas mentes ſubiecit et aſtra
Scrutandum potius ſi que preconia iungas
Eius adinuentas perplurima ſecula laudes
Nulli adeo viuax animi ſolertia nulli
Tam felix aderit florentis gloria lingue
Vt marie poſſit laudes equare loquendo
Que data ſunt illi nunqꝫ mortalibus vllis
Antea conceſſit. nec poſt concedet olympus
Quāuis creta Ioui Corybantia cymbala pulſet
Feſtaqꝫ tyrſifero celebrabit grecia patri
Quot miſeros pelagi nautas ſubtraxit ab vndis
Cum iam precipites fluctus aquilonis et auſtri
Viribus aduerſis celo equarentur. et ipſa
Tranſtra per effuſi certiſſima fata tuliſſent
Quot traiecta graui ſeruauit pectora telo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Pectora peonias: que non valuere per artes
Reſtitui. nec opis noſtre poſcentia quicq̃
Quotq; etiam tetro ſqualentes carcere fractis
Ocyus obiicibus maniciſq; reſoluit ahenis
Quot famis exhauſtos macie vix egra trahentes
Membra (datis celo dapibus) miſerata reduxit
Robur in antiquum vireſq; refudit in artus
Nec minus ingenti viciorum mole ſepultos
Infixoſq; luto et tot tellure iacentes
Corpore diuini luſtrauit numinis aura
Propterea totum ſurgentia templa per orbem
Illius immenſam laudem regniq; perennis
Perpetuos faſces et fine carentia iura
In noſtrumq; genus ſummum teſtantur amorem
Ipſa eſt aduerſis commune in rebus aſylum
Ante preces etiam nec dum obſecrata fauorem
Donat. et ad miſeros maternas explicat vlnas
Quid niuis eſtiue pluuias. quid menia. dicam
Littore piceno impenſis communibus orbis
Condita. et Adriaco tranſuecta cubicula ponto
Quid ve fluentinas ędes. delubraq; donis
Aucta peregrinis referam: ſiculiſq; ſedentem
Littoribus deprani molem. quam maximus olim
Celicolum et legis cuſtos Albertus auitos
Aequauit patres. patriamq; accepit olympo
Et cuſtodite eternum pietatis honorem
Perpetuos igitur merito ſoluemus honores
Conceptuſq; die venient ad templa quotannis
Orgia et eterno Marie primordia ritu
Annuus ardentes cultus reuocabit ad aras
Tum pius hibernum Chyron titana premebat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Liber primus

Cui comes in lucem nitidis argenteus alis
Ibat olor. pheboq; ſuos cedebat honores
Quum fecunda ſibi concepto ſemine mater
Diuinum illabi cepit ſentire fauorem
Etiam ſigniferum nonies luſtrauerat orbem
Lucida maturos ſoluens latonia partus
Conuenere nurus circumfuſeq; iacenti
Mite puerperium matri. dextroq; rogabant
Sidere vitales fetum prodire ſub auras
Letior eoos proles hyperionis ardens
Alipedes iungebat equos. poſtremaq; ſancte
Erigones iam regna legens vicina corone
Sidera et alcidem geminos qui interiacet angues
Ad ſuperos nigro ſecum reuocabat ab orco
Portitor helleus nitido cum gorgonis ore
Stellate dux noctis erat cum piſtrice longo
Eridanus tractu claris lucebat in aſtris
Quum noua progenies felicibus edita fatis
Phebeam primum lucem. mortaliaq; ora
Vidit et humane tranſmiſſo limine vite
Decidit in patriam luctus regnumq; laborum
Candida naſcentem mox vt videre puellam
Omnia iucundo fulſerunt ſidera celo
Arriſere poli ſummoq; auditus ab axe
Concentus. prolisq; noue peana canorum
Argutumq; melos diui cecinere. paternas
Velarunt aulea domos. pendebat in illis
Longa patrum series. primiq; parentis origo
Et colubri deluſa dolis ſtringebat eburna
Poma manu virgo gladio paranymphus et igne
Exilio damnabat auos adolebat ad aras

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Pinguia ſacra puer flamma ſtridente. ſupinos
Tollebat vultus et numina ſancta colebat
Annoſiqꝫ ſenes ſtabant cum prole columnas
Unam perpetui de marmore roboris vnam
Fictilibus muris plaſtes formabat. aquarum
Flammarumqꝫ minas contra quia nouerat olim
Uentura excidio terre. neptunia regna
Uulcaniqꝫ graues ęſtus. puerile ſecutus
Obſequium ſenior. querne ſub tegmine frondis
Deplorabat auum cęco. quem fixerat arcu
Et faber incudem feriens et follibus actis
Aera coquens. ferrum varios conflabat in vſus
Sola maris in toto ſuper alta cacumina puppis
Nabat et imbrifere paſcebant equora nubes
Uitiſatorqꝫ pater miti deluſus hiacho
Monſtrabat nudum pueris ridentibus inguen
Primus hic vndoſum ſulcauit nauibus equor
Quamuis prima ratis credatur Jaſonis argo
Primus hic effoſſa vitem ſupponere terra
Cepit et apricis mites de collibus vuas
Tollere. Dirceo licet hec ſit gloria Baccho
Ardua terrigene voluebant ſaxa gigantes
Conati molem ſuperis equare ſuperbam
Lanigeras Abramus oues per littora paſcens
Sacra dabat ſaxoqꝫ gemens pudibunda ſecabat
Letior adducta medi remeabat ab orbe
Cum conſorte puer. cęliqꝫ ex arce pluebat
Sulphur. et ętherijs ardebant ignibus vrbes
Biſſeni patres longa cum ſtirpe nepotum
Pabulaqꝫ egypto ſeruans preſagus Joſeph
Frigida defuncti referebant oſſa parentis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Liber primus

Regna nouis fugiens longe perterrita monſtris
Trans mare purpureū nyli ducebat ab oris
Dux animo vultuqꝫ pius magno agmine longū
Vulgus et erecti dirimebant equora fluctus
Ipſe dabat ſacros ritus. arcamqꝫ locabat
Legiferā. lateqꝫ arabum deſerta peragrans
Juſqꝫ ferens populo ſterili de marmore dulces
Eliciebat aquas. optatos arida fontes
Abſorbebat humus: fugienſqꝫ in gramina flumen
Ibat et obliquo lābebat ſaxa recurſu
Culmina pancheos tollebant ardua montes
Thuriferiſqꝫ iugis herentia nubila ſupra
Igne deus fumoqꝫ latens in vertice ſummo
Scribebat legis duplici noua federa ſaxo
Inuiſam ſuperis gentē ſemenqꝫ ſuperbum
Concaua terribili tellus ſorbebat hiatu
Clamabatqꝫ ruens iā ſemiſepultus abiron
Impia ſublimes vitulos ſtatuāqꝫ bicornem
Turba deū mentita manus tollebat et ore
Strennuus indigenas populos abigebat Jeſus
Parta ſuis equo permenſus limite regna
Inde ſenatorū turbam regeſqꝫ togatos.
Atqꝫ ſacerdotū ſeriem. partoſqꝫ triumphos
Bellaqꝫ et etherio ſurgentia templa tonanti
Et docti Salomonis opes Roboamqꝫ ſuperbū
Palladia textor filis intexerat arte
Ezechie illuſtres morbos ſolemqꝫ reuerſum
Et phaetonteos verſis temonibus axes
Ferre ſuos retro curſus iterūqꝫ relabi
Oſtentabat opus longeua in ſecula ductuz
Hinc Eleazarus diuina volumina regi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Tradebat phario. ſenibus diſtincta magiſtris
Tecta voluptates varias. diuerſaqꝫ tēpe
Multiplicesqꝫ auiū plumas. et carmen habebant
Captiuam totiens gentem nunc ire tyrannis
Seruitū aſſyrijs. iuga nunc egiptia ferre
Clauſaqꝫ trans altos hominū tot millia montes
Et templi euerſas ſolimeqꝫ reſurgere moles
Pendula monſtrabant picto velamina textu
Quinqꝫ triūphales currus. et prelia fratrum
Diuiſum populi regnum poſtrema tenebat
Pars operis tanti. circū viuentia ſemper
Brachia tortilibꝫ ramis fundebat achantus
Prima coronarant redolentibus atria ſertis
Graminibuſqꝫ fores ꝛ limina ſumma virebant
Perqꝫ vias famule ramos ſparſere comantes
Leta dies egit feſtos vicinia paſſim
Tota puellari reſonarunt compita cantu
Ornabat roſeo ridens cunabula vultu
Dulciaqꝫ attollens in matrē lumina virgo
Quū traheret dulces lactanti a pectore ſuccos
Stringere complexu natā ferre oſcula fronti
Non erat auſa parens. nec enim mortalis. in illa
Humanus vedecoꝛ Sed erat celeſtis Jmago
Aethereaſqꝫ vigoꝛ flammas ꝛ ſydera vincens
Mira ſupercilij grauitas ponduſqꝫ venuſte
Frontis. et eximia fulgentes indole vultus
Suſpenſas hominū mētes atqꝫ ora videntū
Per longas immota moras retinere ſolebant
Non infeſta fuit luctu non ebria ſomno
Sed vigilans riſuqꝫ genas ornata modeſto
Nunc matri arridebat ouans nunc p̄uula tendens

Brachia vicino miſcebat dulcia patri
Murmura. dixiſſes ſtudio geſtire loquendi
Temporis innocui nondū diſceſſerat etas
Plenaq; iam docili formabat verba palato
Mos erat antiquis longū ſeruatus in euum
Aede puellares annos includere ſacra
Aetatemq; deo teneram. primūq; dicare
Uirgine florem vite. et generare pudoris
Ingenui curā. ſanctoſq; inducere mores
Mox vbi veſtitū prima lanugine tempus
Uenerat in thalamos ibant hymeneaq; tecta
Coniuncteq; viris proli indulgere ſolebant
Propterea legum memores et moris auiti
Uenturi ſolymam trina cū prole parentes
Deſeruere ſolum. galileaq; nazareth arua
Floribus in textis et odoro gramine cinxit
Uirginis ora parens. ſtellate lumina frontis
Herebant celo. teneroq; in pectore clauſum
Numen erat. niueo tunice talaris amictu
Albebāt humeri. quam circūtextus oliue
Laureus ambibat torques ad colla per imas
In ſtrophium flexis palma ibat frondibus oras
Matris opus. molliq; ſinus variauerat auro
Uentū erat ad magni templū ſublime tonantis
Quo ducunt ter quinq; gradus de marmore viuo
Et iā porrectis curuabat prona lacertis
Serua manus ſummū ad limen latura puellā
Quum mox virgineo conceptū pectore numen
Affuit. et retrahens prompte ſinuata miniſtre
Brachia debilibus plantis. animoq; vigore
Addidit. et ſupra etatem fiducia creuit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Protulit audaces ſublata cyclade paſſus
In ſublime volans virgo turbãqꝫ relinquens
Sicut vbi multe volitant ad littora puppes
Ocyus illa ſubit portum que mole minori
Labitur et melius velis et remige fertur
Vertice iã ſummo magni penes atria templi
Stabat vbi aſcenſu feſſos ſolata parentes
Riſit. et eternũ curuato poplite numen
Cũ nuribus venerata pijs in clauſtra receſſit
Virgineꝫ ſecreta domus fleuere parentes
Cognateqꝫ nurus gemitumqꝫ dedere miniſtre
Quando e conſpectu vultus abitura nitentes
Vertit. et induxit ſublatã in tecta ſacerdos
TRes vna comites habitant Eros. Elpora Piſtis
Sidereus fronti quibus eſt nitor. aurea prime
Veſtis et ardenti pictũ face pectus et igne
Altaliam celi vultus imitata ſerenos
Lena tegit. q̃ꝫ corda manus in texta ſupine
Tollentes ſparſim variant Toga piſtios artus
Candida et argenti niueo ſplendore coruſcans
Nocturneqꝫ fugans vmbras caliginis ambit
Multa ſinus et colla virens ornabit iaſpis
Que nigros abigit lemures vanũqꝫ timorem
Prima patris ſummi ſtirps immortalis et euum
Non metuens. annis alie longaqꝫ ſenecta
Interitũ paſſure olim quoque cardine fixo:
Par ſua ceſſabit veſtigia currere mundus
Parthenices iſte venture limina nymphe
Quattuor egregias ſecum duxere ſorores
Pulchrã Metrioten. phrenandreamqꝫ potentem
Viribus atqꝫ graui lites cõponere doctam

Liber primus.

Voce dica ſpoliã. memoriqz futura videntem
Mente promethea ſummo genus ethere miſſum
Alta panomphei ſubeũtes tecta tonantis
Ad marię thalamos famulã miſere Siopen.
Que pregreſſa citos vt mouit ad hoſtia paſſus
Clauſaqz pertenues vigilare cubicula rimas
Vidit heras nutu vocat. ingreſſumqz miniſtrat
Iã nocturna quies operas manuũqz labores
Clauſerat et mollis per opaca cubilia ſomnus
Miſerat extinctis pallentes ignibus vmbras
Ipſa diem tepide reparabat lumine teſte
Primeuãqz patrum geneſim. mundiqz recentis
Et noua monſtrifere repetens miracula virge
Noctis in occiduã prono iam vertice Calpen
Inſomnes taciti ducebat tẽporis horas.
Oſcula poſt et prima date iã verba ſalutis
Amplexuſqz pios genus antiquamqz ſuorum
Progeniem et ſtudijs quibus oblectentur et arte
Et varios mores diuerſaque nomina gentis
Vt docuere ſue noſtri vigilantius oris
Effigiẽ dixere alto ſub pectore ſerua
Nam quedã hoſtiles noſtris ſub vultibus vmbre
Humanas ambire ſolent et fallere mentes
Dũqz ita multiplices dant accipiuntqz loquelas
Clara per eoos fluctus aurora rubebat
Flãmaqz ſurgebat niueis argentea bigis
Luciferi gelidos ſpargens in gramina rores
Et cupiens prolem dulceſque reuiſere nidos
Garrula ſub lucem modulos iterabat hirundo
Tum pater omnipotens ita cõpellare coeuos
Aggreſſus comites. regni quibus vna poteſtas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Quos rerũ per cura tenet. nam omnia rebus
Plura tribus. tamen vna ſubeſt eſſentia ſimplex
Numina que eterno mecũ regnatis olympo
Et quibus vnus honos. eadẽqȝ potentia mecum
Principio informẽ grandi quũ corpore maſſam
Fecimus et celũ in latos ſinuauimus orbes
Scitis vt a nobis animos et lumina vertens
Inqȝ ſuũ conuerſa decus propriũqȝ nitorem
Contemplata graui ſub pallida tartara caſu
Spirituũ pars magna ruit quã ſulfuris ardor
Sub nigris ſpecubus tenet. eternũqȝ tenebit
Necdum phebus erat nec claro lucifer ore
Ante diem ſurgens primo rutilabat ab ortu
Nondũ mane rubens pulchros aurora colores
Induerat. nec luna ſuos accenderat ignes
Cũ modo facta cohors turpem meditata rapinaȝ
Imperiũ noſtri ſperare audebat olympi
Propterea immenſum ſcelus indelebilis error
Aeternũ durat nec eñ mutabilis illa eſt
Nature ſortita genus: quo lapſa receſſit
Fixa manet: quod mente ſemel cõplexa recepit
Inconcuſſa tenet ſemper. nec amata relinquit
At neqȝ nos illi vota ad meliora fauemus
Tunc hominem (meminiſtis eñ) qui flectere ſeſe
Poſſet et a nobis animo verti. atqȝ reuerti
Condidimus magni quo dãna rependere caſus
Fas foret et vacui complere ſedilia celi
Etiã magna cohors hominũ (quibus etheris arces
Annuimus) meret longas per tela latebras
Exiliiqȝ rogat finem. ſed debita primo

Liber primus.

Pena vetat ſceleri: vocat hinc amor inde reclamāt
Juſticie leges. negat hec petit ille fauoreꝫ
Judiciū veros decet et clementia reges
Sed neqꝫ mortali poterit ſata ſanguine proles
Juſticie placare minas et ſoluere nodos
Adde. q̄ a vanis terra eſt reuocanda deorum
Cultibus. atqꝫ deo iā ſeruitura triformi
Non opus humanis tractandū viribus iſtud
Hoc opis eſt tantū noſtre. qui condidit orbem
Liberet artificem (qui fundamenta locauit)
Inſtaurare domū decet et ſarcire ruinā
Nate mei ſpeculū vultus et mentis imago
Ars mea nate precor: terras iuuiſſe iacentes
Atqꝫ tuis onus hoc humeris hanc ſuſcipe curam
Illa puellares inter pulcherrima turbas:
Que nobis totienſqꝫ manus totienſqꝫ ſupinam
Attollit frontem. et tota ſuſpiria nocte
Ingeminat vigilans terrenis libera curis
Orta tibi eſt: illam non aſpernabere matrem
Poſt (vbi tempus erit) lateri contermina noſtro
Fiet. et ingentes mundi tractabit habenas
Cernis vbi modico ſurgunt capitolia ſaxo
Templa Jouis falſi. mediā quā diuidit vrbem
Tybris et Etruſcos cū voluit in equora fontes
Illa tui ſedes regni cum pulſa deorum
Turba tibi veteres aras et templa relinquet
Te lybice aſieqꝫ colent latiſſima regna
Europe magis arua tamen. tibi Roma latine
Gentis apex phebumqꝫ videns hiſpana cadentem
Doris. et algentem regio. que ſuſtinet arcton
Seruiet. atqꝫ nouo tellus luſtrabitur imbre

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Tunc tua cũ proprijs iungent inſignia reges
Et cruce aerias ſignabit purpura turres
De magis aſſyrie gentes. indiqꝫ arabeſqꝫ
Atqꝫ paleſtine populi nouere. ſed olim
Forſitan et noſtro letabitur aphrica nexu
Templaque ſpiritui ponet celeberrima ſancto
Talibus omnipotens nato mandata ferebat
Nota ſalutifere placuit ſententia proli
Nam quia mens eadem tribꝰ eſt. eademqꝫ voluntas
Semper idem ſentire omnibus et amare neceſſe eſt

Eſt locus emonie macedũqꝫ propinquior aruis
Orchomenũ dixere tenet modo wandala pubes
Illic perſpicuo vitrei ſub gurgite fontis
(Ut perhibent olim dum dorica regna manebant)
Tres Charites habuere domos dulcemqꝫ receſſum
Hę ſimul aſſumptis iuga que Piplea colebant
Mnemoſyne natis primos liquere penates
Ornateqꝫ comas hederis et virgine lauro
Aſſyrios petiere lares. Jordanis ad amnem
(Qui miſſus libano cyprium feſtinat in equor)
Ut vehere vadis lauere nitentibus omnes
Quicquid labis erat. venerandaqꝫ limina ſancte
Parthenices ingreſſa cohors ad mutua primum
Oſcula. et ad dulces mox ſe vertere loquelas
Et tandem dextriſqꝫ datis. et federe facto
Perpetuas illi ſe iurauere ſodales
Et quocunqꝫ iret comites dixere futuras
Jamqꝫ vigil primam virgo preceperat artem
Atque coloratas voces linguęqꝫ nitorem
Menſure numerique modos celique meatus
Et quas Luna vias et quas obſeruat Apollo

Et quos mercurius trahat et venus aurea gyros
Et varias celi vires et nomina norat
Nā dū plebs iudea deo parebat olympi
Sciuit iter. pueris etiam fuit agnitus ether
Aſſiduis veterū ſtudijs. oracula diuum
Peruigiliqꝫ legens cura. Moſemqꝫ piumqꝫ
Eſaiā. meſtūqꝫ virum. qui verſibus vrbem
Plorat. ab ingenio curas a lumine ſomnos
Sedula pellebat. paruo ſua vota ſacello
Supplicibus palmis narrabat et ore ſupino
Ocia nulla die carpens nulla ocia nocte
Cura cibi. ſomniqꝫ breuis. que paſceret artus
Pauperibꝫ menſis geniū fraudabat et ora
Et caſtigato tolerans ieiunia ventre
Carmina diſcebat. ſanctiqꝫ poemata regis
Qui tetricis olim fidibus cantabat ad aras
Sacraqꝫ fatidico pſallebat ad orgia cantu
Quicquid habent ſacre diuina volumina legis
Quicquid ineſt arabū libris luſtrarat. et omnis
Hebraiorū annales. romanorumqꝫ triumphos
Et quantum latū fudiſſent arma cruoris
Punica quot bellis rubuit naualibus equor
Qui troiam petiere duces. quo milite perſas
Rex macedū parthoſqꝫ truces ſuperarit et indos
Monſtra quot Alcides domuit. quo remige Cretā
Dedalus ad gelidas fugiens annauerit arctos
Et quibus adiutus pennis equus aliger auras
Preſſerit et dulcem plantis excuſſerit vndam
Hippolyti caſtos et Bellerophontis amores
Illuſtres helene raptus et phyllidis ignes
Biblidaqꝫ inceſtā curas et vulnera thyſbes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Tarpeieqꝫ dolos et gratam phorcida glauco
Pomaqꝫ cydippes orithyamqꝫ furenti
Sublatam borea clymenen et belides auſas
Cede maritales thalamos implere piumqꝫ
Pectus hypermeſtre. verſaſqꝫ in ſeua virorum.
Funera lemniades. hellen cinareqꝫ puellam
Tres quoqꝫ ſirenes et amazones. ędipodeqꝫ
Fata domus norat nymphaſqꝫ heroides omnis
Quicquid in his tumidum. quicquid crudele procaxqꝫ
Et quecunqꝫ pios non atteſtantia mores
Offendit damnabat. apes imitata legendo
Nunc lenam pingebat acu nunc penſa trahebat
Serica et immiſſis per licia pendula filis
Uela ſacerdotum ſacros texebat in vſus
Terrenū nihil ore ſonans incluſa. latenſqꝫ
Plena deo pectus. toti gratiſſima celo
Non robuſta nimis teneros neqꝫ debilis artus
Incolumis morboqꝫ carens non mole ſepulti
Corporea ſenſus. crines caput ora ſinuſqꝫ
Brachia colla manus poſtremaqꝫ membra ligarat
Sollerti compage deus. promptiſſima menti
Ingenioqꝫ acies atqꝫ inſuperabile robur
Neruoſeqꝫ animo vires ſemperqꝫ voluntas
Iuſticie rectiqꝫ memor moderamine certo
Diſcordes anime motus luxumqꝫ domabat
Qualis purpureo radians carbunculus ore
Obſcuros inter lapides gemmaſqꝫ minores
Splendet harenoſo qua tingitur India gange
Qualia ſilueſtres inter pineta miricas
Quꝫ tollunt ſublime caput ramoſqꝫ comantes
Frondiſer ęmonias vbi Pelion aſpicit vrbes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Uel qua parrhaſij ſurgunt iuga ſumma Licei
Parthenice mea talis erat. iam grandior euo
Iam ſocianda viro lucine quoqꝫ apta labori
Uirgineos inter cetus comiteſqꝫ puellas
Feſta dies aderat Solymi. qua diuite menſa
Pinguia ſub viridi celebrant conuiuia fronde
Antique memores vite: quū immite ſuperbi
Imperium regis patres fugere per altos
Incolumes fluctus arabum deſerta peragrans
Subdio populus menſam ponebat et vmbras
Frondibus obductis terebat et arbore ceſa
Poſteritas igitur caſus imitata parentum
Sub ramis cenare ſolet cum ſeptima luna
Imperat. et lampas claudit phebea coronam
Tunc igitur Solymas arces. charamqꝫ reuiſens
Progeniē mater ſic eſt affata puellam
Nata mea quondam Suauiſſima pondera ventri
Dulce patris ſummi domū mea ſumma voluptas
Poſtqꝫ parua lares noſtros et limina nota
Liquiſti. nunqꝫ ne tue te cura parentis
Ulla ne te patrie mouit pietatis imago
Optaſti ne ſinus noſtros intrare. ſenemqꝫ
Cernere. quē longeua grauant iam membra parentē
Debilitat vires. ſenſus obtundit amorem
Diluit. et nobis affert obliuia tempus
Ipſe pater ſacra poſtqꝫ te clauſimus ede
Quotidie menſes digitis percurrit et annos
Hec duo luſtra putat duo ſecula. ſuſtinet egre
Tā longe tormenta more. iā vidimus inquit
Equeuas Marie thalamos intraſſe puellas
Aſpice. quā firmo ſurgat iam ſtipite laurus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Natali deſixa die. iam brachia baccis
Veſtit. et ingentē ramis iā porrigit vmbram
Sicait et caderet paucis infata diebus
Ni te forte ſuos p aruū poſt tempus ituram
Credit in amplexus. dudū tibi multa parauit
Xenia. tu noſtre requies. tu ſola ſenecte
Gloria. tu ſeſſe producere tempora vite.
Tu truncare potes. nec opū nos amplius ardor
Sollicitat. nec ſpes tangit reſolubilis cui
Sola places curaſqꝫ leuas tu ſola ſeniles
Sicut in occidui magnes ad ſyderis aſtrum
Vertit et arctoo nunqꝫ diſcedit ab axe
Sic ſolet in natos amor inclinare parentis
Hoc natura iugū peperit. placidaqꝫ ligauit
Cōpede non fertur ſuperos Vulcanꝰ in orbes
Mole pari. non ſaxa ruunt ex aere tantis
Viribus ipſe ſuos ſol deſeret ante meatus
Et fluere alterno ceſſabunt equora curſu
Quā te nata patris quam te mea cura relinquat
Ut pario ſculpti durant in marmore vultus
Nec metuunt pluuias hyemes boreamqꝫ niuoſum
Sic penetrans arcana animis precordia noſtris
Heret et in nobis ſemper tua viuit imago
Sermonem tu luce paris tu ſomnia nocte
Ah quotiens dū cura mihi eſt clamare miniſtrā
In mea dulce tuū nomen ſeſe ingerit ora
Ah quotiens feſta redeunt vbi gaudia luce
Letaqꝫ per pingues reſonant conuiuia menſas
Te memoro: votis omnes te ardentibus optant
Et quia ſolus abeſt tuus hic mea viſcera vultus
Vileſcit mihi quicquid adeſt. non excitat aures

Tibia non triſtē mulcent obſonia linguam
Ulla nec infirmos capiunt ſolacia ſenſus
Jucundū ſine te nihil eſt. et viuimus in te
Noſtra nec in nobis vita eſt. que ſuſtinet artus
Aura tuos nobis animā ſenſumq; miniſtrat
Et vite ſumus ſolius vmbra tue. pia cura parentū
Incipiat (quando amborum ſic poſtulat etas
Jam ſenio curuata graui) te nata mouere
Nec tua delecte tā longa abſentia frontis
In quot me gemitus in quot ſuſpiria mittit
Unica tu ſoboles generis ſpes vnica noſtri
Debetur tibi tota domus. tibi ſeruiet vni
Et pecus. et culte felicia iugera ville:
Sit noſtras partimur opes. ps optima templo
Altera ſors inopi ſeruit pars. tertia nobis
Tu quoſcunq; voles illas mutabis in vſus
Sit tamen et vita tecū. que militet omni
Cura dei. qui nec falli nec fallere nouit.
Magna deo cura eſt hominū qui numina curant
Ipſe maritales (poſt primi exordia mundi)
Inſtituit tedas: eternaq; federa Sancti
Connubij: quo poſt veterū defuncta parentum
Corpora ſint qui ſacra ferant. qui numina norint
Quiq; ad diuinos gignant noua pignora cultus
Sic pietas eterna manet renouataq; proles
Accipit a patribus doceat: quod et ipſa nepotes
Duratura deus quedā ſemper q; futura
Condidit. hec ex ſe gigni prolemq; creare
Nil opus eſt. nec ſol ſolē. nec ſit era ſit us
Saminat. aſt quedā fato ſubiecta neciq;
Protulit. hec ſeſe generant. eademq; manere

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Cũ nequeant in prole manent ſimulacra parentum
Sunt nati. penes hoc opus eſt ſic cura nepotum
Sic proles ex prole fluit ceu lubricus annum
Annus agit. menſis de mẽſe renaſcitur. horã
Hora refert abiens. et ab arbore pullulat arbor
Sic Dauida pater tulit Ezechiaſq; Manaſſem
Sic Eſromus Aram genuit Salmona Naaſſon
Et quia maiores etas tua venit ad annos
Nã tibi (ni fallor) bis ſeptima voluitur eſtas
Propterea natoſq; viro nobiſq; nepotes
Cultoreſq; deo debes. ſatis ede morata es
Nata redi. noſtreq; libens ſuccurre ſenecte
Vocibus his virgo infletus prorupit. et ibant
Per roſeos vultus lachryme. quas chara legebat
Admoto ſiccãs oculos velamine mater
Dedidicit fletũ et preſſis ſingultibus orſa eſt
¶ Chara parens tantũ materni flumen amoris
Quod lachrymis. gemituq; tumet. quod plenus acerbis
Significat curis et ſollicitudine ſermo
Que non corda domet vel ferrea. lumina que non
Miſerit in fletus. tepidoq; impleuerit imbre
Nec tua tanta parens pietas mea viſcera dudũ
Stringit et accenſam mouet ad ſuſpiria mentẽ
Si ſineret quo inclinat amor veſtigia ferre
Nec tot opus lachrymis nec tot ſingultibus eſſet
Namq; animus totis vota in tua viribus iret
Nec fuit a teneris quicq; mihi dulcius annis
Quã curã gerere et votis parere parentũ
Sed celeſte meũ tulit in contraria pectus
Numen. et impatiens ſtudijs ingentibus ardor
Sollicitat. cogorq; nouo parere furori

In noua cepta meos ſenſus imaſq; medullas
Impulit ethereus genitor. magis ardua nobis
Et melior tentanda via eſt. deus ire per altum
Suadet iter. q; ſi eſt vobis aliena voluntas
Curaq; non eadē, veniam diuina ſequenti
Iuſſa date. et quo fert celū conuertite mentem
Me mea virginitas. impollutiq; pudoris
Immortalis amor gratā fecere tonanti
Ille meo amplexu fruitur ſemperq; virentis
Flore pudicicie. Thalamū fortaſſe ſubire
Atq; maritales potero coniungere tedas
Non poterit maculare meū venus vila cubile
Virgineūq; decus. cuſtodi et ipſe pudorē
Qui dedit hec mihi vota pater. caſtiq; nitorem
Corporis. et mentē nullū mihi polluet euū
Hec eadē ſanctos mouit ſententia vates
Et magnos habet auctores. temeraria forſan
Dicerer et proprie male conſuluiſſe ſaluti
Auſa per ignotos calles ſi prima fuiſſem
Vadere. et ambiguis ſolā me credere vetis
Rūpereq; audaci nondū vada cognita greſſu
Clara per hos magnus liquet veſtigia calles
Elias eliadeſq; viri gratiſſima celo
Progenies viſura ſuo de ſemine diuos
Sic ſtat et immotū tenet hec ſententia pectus
Tu genitrix patiare oro et ſolare parentem
Longeuū. cure ſeſe ſciat eſſe tonanti
Ipſe aderit. ſenioq; graues ſolabitur annos
Sic virgo. et mater lachrymantē amplexa receſſit

Hic marie natale ſolum ſedeſq; paternam
Et genus antiquū paucis memorate puelle

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Caſtalides. etenim memori vos omīa mente
Tempora. vos terre tractus. pelagiqꝫ tenetis
Et vos parthenice comites famuleqꝫ fuiſtis
Eſt arabes inter cadmeaqꝫ ſidonis arua
Palmiferamqꝫ Pharon lybicis que iungitur oris
Et mare quod lato fecundam gurgite Cyprum
Alluit. aſſyrij pars non ignobilis agri
Terra ferax belloqꝫ potens atqꝫ inclita cultu
Unius iudea dei. clara oppida claras
Suſcipit apricis poſitas in collibus vrbes
Aſcalon hic. et Gaza potens graia quondam
Perſidis antique: magna ſedet edita mole
Fulta ſupercilio preruptiqꝫ aggere montis
Hic vetus Andromade vinclis inſignis Joppe
Antiqua prior illuuie. ſummo ardua colle
Regia tecta ſion. et pulchram ſuſtinet arcem
Imperij caput. et ſolymi moderamina regni
Illic ſolemnes aras dauitica proles.
Altaqꝫ candenti poſuit de marmore templa
Illuc ex omni turbe regione ſolebant
Dona deo et prime frugis portare maniplos
Illic triticee Cereris domus inclyta chriſto
Conſcia naſcenti montanaqꝫ Nazareth. ambe
Illuſtrē tenuere locū. genus iſta paternum
Altera maternum marie dedit. iſta tonantis
Conceptu felix: ortu felicior illa
De patria ſatis hec poſthac de ſanguine dicam
Iſmerie ſoror Anna fuit. regalis origo
Et ſoboles magni veniens Dauidis ab alto
Sanguine. Zacharie coniunx ſata ſemine primo
Tres triplici partu marias. tribus Anna maritis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Progenuit ſanctum et ſummo genus ethere dignū
Prima deo ſacros partus dedit altera natos
Quattuor Alpheo Judā Symona Jacobum
Et qui iuſticie clarū cognomen habebat
Tercia de natis tibi quos Zebedee duobus
Reddidit ad Calpen vnū tranſmiſit et vnus
(Si populi preſtanda fides rumoribus vlla eſt)
Uiuus Amazonijs Epheſi ſepelitur in agris
Sicqȝ duos inter ſtuduit concludere natos
Regnantē latio chriſtum Romeqȝ tenentem
Imperiū. leuā tellus aſiatica dextram
Gens hiſpana tenet. regnū inter vtramqȝ latinū

Parthenice Liber Secundus

Maria reſponſo genitrix intecta redibat
Multa mouens animo: nec em̄ ſententia nate
Uiſa ſatis legi. priſciſqȝ accōmoda patrū
Ritibus. in vacuos etenim partuqȝ carentes
Expteſqȝ thoros ſobolis ſuperoſqȝ deumqȝ
Iraſci tunc fama fuit. dirumqȝ minari
Suppliciū in ſteriles vteros. multo ante maritum
Non aliā ob cauſam paſſum conuitia norat
Summotūqȝ procul templo. ſpectantibꝰ ipſis
Ciuibus et triſtem caſum miſerantibus vltro
Naqȝ vir ardentes votū poſiturus ad aras
Ante habitā prolem. dum ſe in ſecreta tuliſſet
Templa. ſacerdotū ſtrepitu diſcedere ſacro
Ex adyto iuſſus fuerat turpēqȝ repulſam
Paſſus. et hoc patriā fugiens ob dedecus vrbem
Rus coluit pluresqȝ latens inglorius annos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Duxerat in luctu triſtē ſine coniuge vitam
Sicut vbi amiſſo thalami conſorte per agros
Sola volat turtur nitidis neq; potat in vndis
Nec comitis priſci triſtetur imagine viſa
Nec viridi poſthac fertur conſidere trunco
Sed miſerā diuina ſenis clementia ſortem
Proſpiciens: Anneq; preces et dona gementis
Miſit olympiaca celerē de ſede miniſtrū
Qui dedit hec mandata viro. tua tecta reuiſe
Conſortē ſolare egrā meſtoſq; penates
Anna tibi letos partus. prolemq; datura eſt
Femineā magno ſancte dabis omine nate
Fatidicū ductumq; maris de ſidere nomen
Et mariā dices Anne mandata miniſter
Attulit hec eadem mirantiq; inſuper addit
Nos monitus limen note pete concita porte
Qua tibi rus itur ſacris hic mane peractis
Obuius occurret coniunx. greſſu illa citato
Venit ad vrbane: que dicitur aurea porte
Limen. ⁊ offendit redeuntem rure maritū
Illic ſuſcepti hoſpitio cōmunis amici
Amplexu. longiſq; vna ſermonibus illā
Conſumpſere diem. ⁊ certi de prole futura
Mane ſuos petiere lares. gauiſa reuerſum
Tota domus largo dominū ſuſcepit honore
Hec igitur meſto voluens ſub pectore mater
Egra fatigabat tacitis precordia curis
Et gradiens tali ſecum ſermone locuta eſt

O Cure. o vani pro poſteritate labores
O dolor o pietas infortunata parentū
O ſtudium infelix. vbi res ⁊ ſpes. ⁊ ipſa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Viſcera. ⁊ exhauſtas in ſollicitudine mentes
Triuimus. vt canis caput aſpicere dolores
Linquimur immemores demens incuria natos
Separat a nobis. meritorū oblita propago
Non equat curas. ⁊ non rn̄det amori
Sed quid te fruſtra miſerā coquis Anna. quod ipſi
Fecimus: hoc patimur. patres vt amauimus ipſi
Sic noſtrū nos ſemen amat. teramur eodem
Iudicio. ſic fata ferunt. ſuſpiria pōis
Iſte modus rerū mundi productus ab ortu
Tranſmeat ad gentem ꝑ ſecula noſtra futuram
Singultire potes. turgentia lumina fletu
Exhaurire licet. ſed ferrea fata mouere
Non potes. aerei pellant ſine carbaſa venti
Quod dederit fortuna libens āplectere littus
Forſitan vtilius quā tu tibi conſulet aura
Conq̄ſtum dauida diu. puero q; iacenti
Produci petiiſſe dies auertere mortem
Non valuiſſe ferunt: audit deus omnia. preſtat
Optima. mortales audent orare. quod optant
Opprime ſucceſſum ſtudijs melioribus ignem
Nec ſine ſupremas animi dolor occupet arces
Talibus (vt fama eſt) curis dementia quoſdam
Cepit. ⁊ in ſaltus atq; in deſerta ferarum
Luſtra tulit. pater Aiacem narrare ſolebat
Inſanum mactaſſe pecus dum q̄reret hoſtem
Et furias idem memini recitabat Oreſtis
Quem comes ad ſcythice vexit delubra Diane
Magna quidem certo quotiens pugnatur in agris
Aduerſeq; volant acies in prelia ſurgit
Tempeſtas. ſed mens etiam cum nocte dieq;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Sollicitis agitur ſtimulis in pectore magnos
Extollunt ſtrepitus et grandi corda pauore
Concutit. et recte tetrici dixere parentes
Quattuor aduerſis miſcentur. vt equora ventis
Eoo zephyro libyco gelidoqꝫ aquilone
Sic totidem noſtras ingenti turbine mentes
Subuerti furijs pectuſqꝫ in prelia mitti
Spes leuat arrectas metus alto a vertice fluctus:
Deijcit. hinc animum pulſat furibunda voluptas
Inde dolor fluctus ceu fracti fluctibus altum
Clamorem ingeminat piceis abſcondita nymbis
Nec radios fundit ratio nec vela gubernat
Felices quicunqꝫ iſtis a ſyrtibus altam
Uiſuri pacem loca ſunt in tuta recepti
Nam neqꝫ mens vllam ſecus eſt habitura quietem
Nec letos ſenſura dies nec dulcia ſecla
Propterea quid te miſerā coquis Anna. dolores
Et triſtem dediſce metum. natura repugnat
Moribus his monſtrare vie cōpendia poſſunt
Languentes. gelidiqꝫ ſenes. ac ſcandere montem
Sole ſub ardenti viridis male ſuſtinet etas
De virtute loqui minimum. virtutibus vti
Hoc ſanſonis opus. tamen aſſuetudine longa
Aſſiduiqꝫ operis tractu formatur et in ſe
Uirtutem natura trahit. preludia multa
Egregias artes pariunt in pace. togaqꝫ
Bella diu miles diſcit mox obuiat hoſti
Impiger. et firmū parat ad certamina pectus
Sepius a placitis mens eſt arcenda diuqꝫ
Seruitio duranda graui: nam prona ſequaxqꝫ
In peiora ruit niſi lora retraxerit vſus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Liber ſecundus

Aſt vbi iã legis patiens aſſuetaqꝫ vinclis
Seſſori parere poteſt quo iuſſerit ibit
Tunc vbi tempus erit caſu cũ triſtis acerbo
Sors aderit. fert equales rationis habenas
Ante negat velut indomita ceruice iuuencus
Aut velocis equi ſoboles animoſa priuſquam
Impoſito ſcierit greſſum glomerare magiſtro
Ars vbi poſſeſſam mentem completa ſubegit
Quo virtus quo ſancta vocant oracula vertet
Nam neqꝫ tunc labor eſt duros tolerare labores
Quid ſi nata virum refugit: ſi nulla nepotum
Poſteritas: quid noſtra iuuant poſt fata nepotes
Iuſticiã coluiſſe ſat eſt. nullius egebis
Subſidio: defuncta pios ſi vixeris annos
Sepius innatis ſeuum pater educat hoſtẽ
Tuncqꝫ ſuo ignorans interfectore locatur
Sepe ſibi lachrymas (ſpirant. dum g andia) matres
Atqꝫ ſue paſcunt ventura opprobria genti
Propterea vanos hominum noua fabula mores
Exprimit. hoc pelagus galilea quod alluit arua
Extimuiſſe ferunt. olim cũ vidit in orbes
Nubila conuolui. volitare pee aera montes
Credidit. at poſtqꝫ largus de nubibus imber
Depulit vnde prius damnum. interitũqꝫ timebat
Incrementa tulit. fuſa procul equoris vnda
Fallitur in dubijs hominum ſolertia rebus
Corda nec euentus capiunt humana futuros
Id quoqꝫ non nunqꝫ mentes ſolatur amaras
Quod durare nihil patitur fortuna viceſqꝫ
Mobilis alternat. ventoqꝫ ſimillima proram
Nunc premit a puppi placida modo murmurat aura

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Forſan et hos luctus minus importuna ſequentur
Tempora felices iterum deus afferet annos
Talia voluentiparue iã Nazareth arces
Apparent nigro rutilans ſurgebat ab ortu
Veſper et ingenti phebum demiſerat vmbra
Carmeli ſublimis aper. in menia mater
Nazareth. et feſſis intrat ſua limina plantis.
Vt pater accepit chare noua nuncia nate
In merore diu iacuit. curiſqȝ ſepultus
Imperii capitis canos ſqualere ſitumqȝ.
Ducere. et a mento triſtem concreſcere barbã
Suſtinuit nec eñ potuit cohibere querelas
Parcere nec lachrymis nec diſſimulare dolorem
Crebra diu meſtũ traxit ſuſpiria pectus
Et iacuit ~~ſeu~~ truncus iners. et inutilis arbor
Frondibus amiſſis ſine terre fertilis imbre
Res tandem prolata palã peruenit ad ipſas.
Sacrorum et templi doctas antiſtitis aures
Quem penes arbitriũ nodos aperire latentes
Iuris et obſcuros legum diſſoluere caſus
Ipſius imperijs altã conſcendit in arcem
Conciliũ. venere ſenes enigmata legum
Rimari ſoliti et dubijs reſponſa parati
Reddere iãqȝ vltro multũ. citroqȝ locuti
Cum certi nihil afferrent. iãqȝ humida noctis
Tempora ſuaderent ſacros dimittere patres
Querendũ que ſit celi ſententia tandem
Communi ſancxere prece. et ſolemnia templo
Sacra dari et dubijs orari numina rebus
Atqȝ ita ſedato res eſt certamine viſa
Iudice digna deo. quando eſt non reddere magnũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Vota nefas. violare piã res impia legem
Interea ſumptis diuorũ nuncius alis
Parthenicen adiens placidis ita vocibus infit
Nympha puellarũ cęlo gratiſſima ſalue
Cuius apud ſuperos iampridem cognita virtus
Foret. et in noſtros creſcit ventura penates
Ne trepides. tua vota pater firmauit et auxit
Nulla tuũ venus eſt vnqꝫ viſura cubile
Virginitas eterna tibi conceſſa volente
Conſeſſu toto ſuperũ. tibi gloria veſte
Et triuie debetur honos. inuicta ſequentur
Virginei tua ſigna chori. quos (more diane)
Nunc pede nunc iaculo nunc exercebis et arcu
Vrſula virginee dux et regina cohortis
Hoc explebit opus. tandemqꝫ in ſidera magnum
Agmen aget celebrem referens ex orbe triumphum:
Tethios occidue populi littuſqꝫ Britannum
Et gelidi faciles pugnas gens accola Rheni
Dulciaqꝫ arrecto cernent ſpectacula vultu
Laus igitur te magna manet. rude vulgus et ipſos
Iura ſacerdotes non intellecta fatigant
Et deus ingratas atra caligine mentes
Tardat. et in penã ſcelerũ deludit inani
Corda metu. rident ſuperi ceu grandior euo
Securuſqꝫ animi iuuenis ſi pectora quando
Infantũ obſcure trepidant formidine noctis
Ipſe adeo. nam veni huius certaminis ergo
Lex ea. que fieri matres et nubere cogit
Lata eſt. cũ pauper veniens ad templa ſenatus
Paruaqꝫ plebs humiles ſacrũ ponebat ad aras
Poſtqꝫ magna virũ creuit fortuna tribuſqꝫ

Vir duodena ſolo capitur. ſeruare pudorem
Et thalamum neſcire fuit preſtantius. ergo
[...]adas erraſſe putant. iã ſecula poſtq̃
[...]rtes veneris degunt biſquina propin quãt
[...] populis exemplar erant ne crederet vllus
Eſſe nefas ſincerũ eſſe et dediſcere tędas
Tu tamen es tradenda viro. qui frigidus annis
Atq̃ tui conſors voti cuſtoſq̃ pudoris
Non inuaſor erit. tacita nos arte monemus
Corda hominum non tot fingunt ſe Prothea quondã
Immutaſſe modis. nec tot variaſſe figuras
Quot formis animos hominũ mutamus. aguntur
Quo minime credunt. ſed nos in vocamus
Officia. aſt alij tardant retinentq̃ vocatos
Vt quando in leui ſtat ferrea lamina diſco
Si dextra magneta loces adamanta ſiniſtra
Quo veniat neſcit dubitatq̃ vtrinq̃ vocata
Cui faueat cuius magis hortamenta ſequatur
Tu vero ſecura omnem mihi deſere curam
Ibo et peruigili tractanda remetiar arte
Vix ea finierat cum fracta nube ſolutum eſt
Corpus. et in ventos aſſumpta receſſit imago
Tpa velate tenſis ad ſidera palmis
Conuenere nurus pueri trepideq̃ puelle
Rugoſiq̃ ſenes tremulo pia murmura mento
Voluere certabant ſupoſq̃ mouere precando
Canicie oſtenſa diuis et vertice nudo
Et tremulis circum lucentes ignibus aras
Sancta ſacerdotes (albaq̃ in veſte) miniſtri
Carmina et inſigni celebrabant orgia ritu
Tercia lux aderat poſtq̃ vulgata per omnem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Liber ſecundus

Conciliū concordis erat ſententia turbam
Jā labor orantes ⁊ diffidentia tardos
Reddiderant. ſegni frigebant pectora motu
Cum diuina pces mens que non deſpicit equas
Ad ſummū ſecreta dedit reſponſa choragum
Sacrorū tenues fugit leuis ille per auras
Ingreſſuſq; ſenis nocturna cubicula ſomnos
Abſtulit. et tali eſt aggreſſus voce pauentem
Sumere thraicia virgas de fronde tribules
Quemq; ſuā ⁊ ferri ſumptas in templa iubeto
Mane reuertantur: cuius frondere cacumen
Videris. illius domino coniunge puellā
Hec ait. et motis abiens euanuit alis
Mane ſenex ſol ante iubar q; tolleret vndis
Conuocat ex tēplo patres miſſoſq; per vrbis
Cōpita: perq; domos populum pcone coegit
Confluxere omnes: campo plebs denſa patenti
Vix capitur. ſurdū ſpacioſa per atria murmur
Confuſumq; ſonat. pede pes et pectore pectus
Virq; viro pmitur. ceu quū collecta theatro
Stabat roma graues ſimul auditura tragedos
Conuentu ſenior patrum ſtipante ſacerdos
Erūpit: et tandem populo diuina ſilenti
Juſſa aperit dixitq; tribum, iuſſitq; ſolutos
Connubio acciri. virgiſq; in templa relatis
Vota pceſq; iterant. magicis cōponere quidam
Philtra veneficijs. circeaq; carmina et herbis
Phaſidibus voluere nouas inducere frondes
Horū vnus vetitas artes edoctus vt almū
Intēpeſta diem tacitis nox abſtulit vmbris
Solus in aerie turris faſtigia ſecum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Arma togaſq; ferens ſacrauit manibus aram
Sub dio. teſtis nemo niſi ventus et aſtra
Nocturnaſq; preces iterans ꝑſcire volebat
Parthenices ne ſibi thalamum ſperare liceret
Ecce per aerios tractus magno agmine ab arcto
Spiritus obſcuris ad turrim annauigat alis
Qualis vbi veniens ad fœda cadauera vultur
Brachia precipiti iactat plumoſa volatu
Atq; gradū ſiſtens nigro ſic incipit ore
Fare quid infernas nocturnis cantibus aures
Sollicitas. queſita dari reſponſa vetantur
Etherie prohibent anime numenq; triforme
Altius abſtruſum latet hac in virgine quiddam
Quod dici ſciriq; nefas. ſententia noſtros
Circūfert anceps animos. ſortiſq; future
Ambiguū caſus multaq; ambage latentes
Sicut cū modo ſol nubes modo nubila ſolem
Exuperant nunc letatur nunc meret arator
Spemq; metumq; inter dubius. ne diſcere tenta
Que quoq; doctorē fugiunt. cōmunia quedam
Fabimur. addentes que nec didiciſſe pigebit
Ne fruſtra videare deos in vota vocaſſe
Quandoquidē te non minimo dignamur amore
Nos inſpectores ſcelerum ſumus orbe futuri
Ultores alij ſeu ſunt vincla dracones
Tartarus eſt carcer ſunt verbera frigus et ignes
Lux incerta diem ſpargit per nigra malignam
Tecta. ſonant late planctus plebem ordine terno
Diuidimus. primo purgati crimine circo
Penarū expertes degunt. ea tecta vetuſtas
Elyſium vocat. hac vates et longa parentum

Progenies demptis habitant ſtatione duobus
Hi partus ſpectare nouos dicuntur et arcem
Aethere am ſibi promittunt. finemq; propinquam
Exilij muſſant. apud hos de virgine quadã
Plurimus. et multa tectus caligine ſermo
Vertitur. hi nec adhuc faciem videre tremendã
Regis olympiaci Sola hec et maxima pena eſt
Sedibus his quoſdã venturo numina ſeclo
Sufficient. hos a nobis nulla auferet etas;
Alter habet ſontes animas quibus igneus ardor
Eximit infectum ſcelus et telluris odorem
Hi niſi ſolentur pax expectata quieſq;
Vix tormenta ferant. tanto locus eſtuat igne
Tercius infelix hominũ genus orbis in amplo
Carcere conuoluit. magis hec diſcedit ab aſtris
Introrſumq; fugit regio. penetralia noſtri
Principis hic altis anime fornacibus ardent
Spe vique nullamq; audent ſperare quietem
Juppiter huc multas. multas huc mittit Apollo
Mercurius multas. nec non Saturnus et auctor
Bellorũ. phebe innumeras. et nata Diones
Pellitur huc quicquid celum faſtidit. et hirquus
Deſpiciunt ſuperi obliquis. ſors vltima rerũ hic
Nos vero. quotiens animas magus euocat orco
Jllarum aſſumpta mentimur imagine vultus
Carminibus folijs auibus fumoq; ligati
Dicimur. et circunductis in puluere ſignis
Sed veluti (pleriſq; alijs) ita fallitur iſto
Mens hominũ. veniunt vltro noſtraq; ſalute
Solliciti manes vobis ventura loquuntur
Dixit. et alato diſceſſit in aera tergo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Perculſum trepida iuuenem formidine fortis
Pœnituit. ſecū qꝫ putans audita ſeueros
Carmeli patres adijt (tunc omnis eremi
Cura fuit penes hos) et celibis ocia vite
Moribꝫ auxiliū fractis habiturus vt alam
Se tulit in montes requiem, ſiluaſqꝫ ſilentes
Per ſecreta tulit greſſum ſpelea. virumqꝫ
Viuendi celeſte genus miratus amorem
Imbibit immenſum celi. ſeqꝫ ipſe peroſus
Incola carmeli vixit. tandemqꝫ voluto
Tp̄e cum magno fidei myſteria paulo
Edidicit. marię primus cū patribus edem
Vertice carmeli poſuit. ſocioſqꝫ vocatos
Ad Jordanis aquā luſtralibus abluit vndis
Cū baptiſta noue iaceret primordia gentis
Hiſpidus hirſute villoſo tegmine capre
Protographus Lucas agabū vocat omnia multo
Ante videns animo fuit interpreſqꝫ futuri
Namqꝫ catenarū nodos et ferrea paulo
Vincula predixit. longoſqꝫ per equora curſus
Vipereos morſus. ſimoniacoſqꝫ volatus
Inſidiaſqꝫ ſue gentis bellumqꝫ ſub ipſo
Et celebrē palmam venturaqꝫ fata nerone

SEd deus elatas ſtudiū cui fallere mentes
Frigentem et caſto ſolitū ſeruire pudori
Elegit de plebe virum. cui cana ſenectus
Cui caua ſulcantes criſpabant tempora ruge
Mane reuertuntur ſeruatiqꝫ ordine virgas
Vt videre ſenis ſummum frondere cacumen
Illud (thraicie de phyllidis arbore tractum)
Vimen erat longeqꝫ nuces in fronde virebant

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Inuide cecidit que animis fraudata iuuentus
Ut quando inſomnis aurū ſe credit auarus
Inueniſſe dolos meditans exultat inani
Leticia. mox euigilans ſua ſomnia meſtus
Uoluit. et in triſtes abeunt noua gaudia curas
Ducitur in medium ſenior. plauſuqʒ ſonoro
Suſceptus iuſſuſq; gradu diſcumbere ſummo
Obſtupuit. nec enim ſenio iā fractus Joſeph
Ad tā inſperatos animum tollebat honores
Uenerat edicto cupidus parere relictam
Mens vel ad incudem vel ad aerea ſigna vocabat
Et tanta hec fieri de ſe ſpectacula nunquam
Crediderat. iuuenes poſt tam manifeſta repulſam
Omnia ꝑpeſſi demiſſis frontibus ibant
Et rerum ignaris tam florida virginis ora
Non bene coniungi gelide tui piqʒ ſenecte
Murmur erat. tamen et virge noua ſigna virentis
Meſta per ancipites ducebant pectora curas
Diſceſſere loco. virgiſqʒ abiere relictis
Interea matrū longa comitante caterua
Adduxere nurus inſignem in templa puellam
Cuius ad aſpectū (quanquam tranſcenderet ore
Omne decus mortale) tamen ſupata libido
Omnis. ⁊ extincto ſemper venus igne quieuit
Ac ſi feruentem gelidos in Dorida rores
Palladioſqʒ ſuper calcem diffuderis imbres
Ardua quadruplici ſurgebant ordine templa
Porticuū communis erat pars extima cunctis
Femineis etiam turbis. quas menſtruus humor
Liquerat ingrediens igitur diffuſa ſecundo eſt
Tota cohors circo. miti ſacra pronuba nupte

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

It comes accedit iuncto vir auſpice longum
Agmen agens. mediam volitans hymeneus in ędem
Iungite clamauit felici ſidere dextras
Sanctaqꝫ longeue connectite federa vite
Iamqꝫ pio coniuncta ſeni. celebrataqꝫ longa
Feſta die. dicte laudes et reddita ſummo
Uota patri. letiqꝫ omnes intecta reuerſi
Letior aduentu nate generoqꝫ ſedebat
Canitie compta nitido velatus amictu
Inter vtrumqꝫ parens. manibus vtrumqꝫ tenebat
Cōplexus generū dextra natamqꝫ ſiniſtra
Multaqꝫ connubio ſuper atqꝫ recentibus actis
Cōmemorans toti grates ſoluebat olimpo
Interdumqꝫ iocans. et debilis immemor eui
Iucundos mouet ore ſales. riſuqꝫ modeſto
Soluitur. et vires animo prebente miniſtris
Inſtat. et appoſitis ſterni cenacula menſis
Ornariqꝫ iubet thalamos. et limina multa
Fronde coronari. ſpargiqꝫ per omnia flores
Atria purpureos. hederis veſtire columnas
Virgineaſqꝫ fores lauro folijſqꝫ Minerue
Cedrinas velare trabes. ſpargiqꝫ recentes
Sub pedibus violas et hiantia lilia ſummo
Uertice que in tales mater nutrierat vſus
Serpilliqꝫ comas ſemperqꝫ virentis in orbem
Texebant nymphe. filoqꝫ in ſerta ligabant
Gramen odoriferū. caſias exciſaqꝫ cultris
Balſama marmoreis nardi fragrantis ariſtas
Cinnamaqꝫ et crines ſuaue ſpirantis amomi
Teqꝫ amarante locant te mollis amarace. et horti
Quicquid alunt cilices quicquid Panchaia quicquid

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Liber ſecundus

Jd alij ſaltus redolet domus. omnia plauſu
Leticiaqʒ ſonant. hilaris labor omnia miſcet
Dumqʒ ita feruet opus ſponſi deus ora ſopore
Preſſit. et irati ſub imagine nunci oris
Viſus adeſſe ſeni. vultu quis ſancta ſeuero
Hec mandata dedit. teneros tibi iungimus annos
Non ſerā vt fruſtra in venere tua languida virtus
Ardeat. amplexus gremiūqʒ in virginis huius
Jre caue. iuſſumqʒ dei ne ſperne monentis
Paruit. et memori ſeruauit ſomnia mente
Atqʒ cupidineos ſenſit non amplius ignes
Jamqʒ dapes et vina ferunt pateraſqʒ coronant
Diſcumbunt hilares circū longo ordine menſas
Et fecunda animis celebrant conuiuia letis
Poſtq̄ʒ preſſa fames. et pectora mitis biacchus
Leniuit curas abigens. frontiſqʒ ſeuere
Triſte ſupcilium. cithara ꝑludere eburna
Cepit et argutas aptare in carmine voces
Lydius hic tactis equabat Ariona neruis
Orpheaqʒ et clarum dirces Amphiona plectro
Carmen erat ſumme dorſo fundata Sionis
Regia qua quondam (Solymi moderamina ſceptri
Stirpis ieſſe princeps exercuit. armis
Jnclytus et pacis ſtudijs preclarus ab illo
Virginis atqʒ viri genus antiquūqʒ trahebat
Progeniem. et mixte numerabat ſtēmata gentis
Addebat notos fluctus. puppimqʒ natantem
Jnnocuaſqʒ rubi flammas. et limina nunquam
A foribus ſeiuncta ſuis. phebiqʒ patere
Neſcia. et vnius greſſum admittentia regis
Celantemqʒ deos ficto labanida vultu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Velleraqꝫ et ſiccos magni gedeonis imbres
Atque vti fiſcellam placida geſtauerat vnda
Nilus. et infantis miſeratam fata puellam
Et conuulſa nouas virgulta ferentia frondes
Adiungebat vti peregrinas equore cedros
Compoſitis ratibus condenda ad templa vehebant
Sidonij. vt multo paries effulſerit auro
Miratumqꝫ gradus domine: qui clara petebant
Sidera. et ingentē diuini fœderis arcam
Et quam fatidico populis Balahamus eois
Carmine predixit flammam ſidusqꝫ futurum
Sed iam precipiti phebus ſub tartara curru
Ibat. et occiduis aries ſua merſerat vndis
Vellera. et ardenti ſurgebat ſcorpius ore
IAmqꝫ ſoporifer: et tempus dare membra quieti
Suaſerat. at virgo ſecreti ſola cubilis
Clauſa loco. curis aperit celeſtibus almum
Pectus. et in ſummū ſenſim leuat ethera mentem
Vnā ad ſe comitū, vocat in penetralia tecti
Preſtantem egregio vultus animiqꝫ decore
Mnemoſine genitrix illi pater vſus. ab ipſo
Celeſti genus arce trahit. nam conditor orbis
Eſt auus. hanc grai Sophiam dixere priores
Nare ſagax: oculis penetrans caua tartara ꝛ altum
Aethera. nullius lingue non vllius artis
Inſcia. labe carens. vicijs infeſta. pudore
Circumfuſa genas. ꝛ iaſpide pectus ꝛ auro
Splendida contexto. cauſas et nomina rerum
Per media ex imis gradiens ad ſumma deūqꝫ
Et mundi metitur iter. hac indice virgo
Inſomnis ducens taciturne tempora noctis

Cotemplatur vti rerum longeua propago
Terra ſit vnde prior mundi deſcendit origo
Et cahos et ſiluam informem. diſcretaqꝫ formis
Corpora. paulatim varias induta figuras
Ui propria petijſſe ſuis loca viribus apta
Utqꝫ grauem liquido ſuſpenderit aere terram
Omnipotens opifex duplici cum prolis honore
Oceanūqꝫ ſuis complexum fluctibus orbem
Fuderit. ethereis incluſerit ignibus auras
Utqꝫ feris terras. mare piſcibus. aera ceſſit
Alitibus varijs. ornans animantibus orbem
Ut vaga perluſtret phebe duodena quotannis
Sidera fraternū fugiens iter ⁊ modo tractus
Erret ad auſtrinos elicen modo viſitet arcton
Ut procul a phebi venus et cyllenius igne
Ne volitent verſo referant veſtigia greſſu
Phebus vt obliquo nunqꝫ diſcedat ab orbe
Atqꝫ viam retro gradiens obſeruet eandem
Claraqꝫ nocturnis ſplendoribus imbuat aſtra
Et rubicunda feri que lex incendia Martis
Voluat. et egregium iubar et Jouis ora benigni
Atqꝫ ſenem pigrū curuata falce minantem
Ut ſuper octaui radiantia ſidera celi
Certa lege meant et ſcintillare videntur
Altius extollens mentē curuamina noni
Orbis. et eterno ſplendente lumine mundū
Et tenues miratur aquas glacialis olympi
Ultimaqꝫ immenſe formata volumina molis
Lanigeri ſublime decus taurumqꝫ nitentem
Et geminos Helene fratres. auerſaqꝫ cancri
Sidera que ethiopes vrunt Indoſqꝫ Arabeſqꝫ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Atqꝫ Meleorcheum ſtellata fronte leonem
Et iubar erigones. equataqꝫ brachia libre
Uiroſamqꝫ nepam videt Emoniaſqꝫ ſagittas
Cornuaqꝫ egoceri gelidis humentia nymbis
Et liquidos vrnam rores ventoſqꝫ cientem
Atqꝫ Dionęos lucenti tergore piſces
Hinc dextra leuaqꝫ faces ardore coruſcas
Suſcipit. et celi claros examinat ignes
Pleiades ſeptem. quarum minor vna latere
Dicitur. et pluuias hiades. pauidamqꝫ capellam.
Poſt rapidũ leporẽ. iugulas et procyon viſum
Morboſumqꝫ canẽ. et coruũ cratera tenentem
Inde coronate rutilans minoidis aſtrũ
Et non longa ſitum poſt interualla ſagitte
Sidus. et etherijs errantem tractibus hedum
Orpheãqꝫ lyrã et flammis lucentibus aram
Suſpiciens celi ęternos meditatur honores
Curſibus alternis mundũ ferri atqꝫ referri
Ex auſtro in boreã ex borea miratur in auſtrũ
Et fieri vt gelidam tellus conuecta ſub arcton
Dũ bibit ethereos ⁊ admoto ſole calores
Mitis. et humane reddatur idonea vite
Mens calefacta deo. ſanctiſqꝫ exercita curis
Atqꝫ laborando vires et robur adepta
Altius it. ſemperqꝫ magis terrena relinquit
Jam ſuperis admiſſa domos explorat et arcem
Et ſolium ſublime patris quod plurima circũ
Turba leues animi volitant decimoqꝫ ſedenti
Orbe deo aſſiſtunt vigiles. et cuncta fideli
Juſſa miniſterio peragunt verſantqꝫ rotatu
Sidera perpetuo quidã. mortalia quidam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Facta regunt. p̄ſſaſqꝫ graui ſub mole tuentur
Corporis humanas mentes et regna gubernant
Omne per hos exercet opus pater. ipſe quieto
Tranquillus ſceptro ſedet et cōplectitur orbem
Uirginis hec cure. ſeſeqꝫ oblita virumqꝫ
Miſcetur diuis celiqꝫ palatia luſtrat
Atqꝫ thoro recubans ſummo ſpaciatur olympo
Interea virgo thalami dum ſola receſſu
Excubat occulto per longa ſilentia noctis.
Fatidici vatis (quē ferrea turba gementem
In geminas ſecuit dentato robore partes)
Codice verſato primum locus ille legenti
Obuius occurrit grauidā qui virginis aluum
Precinit et magni prolem mortale tonantis
Corpus et humane ſubiturā incommoda ſortis
O felix nimium dixit (quecunqꝫ futura es)
Et matres longe ante alias digniſſima virgo
Que paritura deum fruituraqꝫ celibe lecto
Magna ſeneſcenti renouas miracula mundo
Non ego communi patrū te labe polutam
Crediderim talem cui dant oracula palmam
Tu vetus extingues viciū ſcelerisqꝫ recluſa
Limina concludes. tu protoplaſtis acerbam
Ingluuiē delebis agens noua ſecla nouumqꝫ
Fedus et humanum ſupra genus omne fereris
Te tua. te ventura omnis mirabitur etas
Et tibi perpetuis ardebunt ignibus are
O mihi (ſi tantū non eſt audere ſuperbum)
Conceptus liceatqꝫ tuos vultuſqꝫ tueri
Dicite carmeli. qui ſancta ſilentia montis
Incolitis vates vatumqꝫ eterna propago

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Quos imitans tędas ſum dedignata iugales
Dicite que regio iubar hoc que profert ętas
Credimus etereis venturā an ab ethere ſummo
Lapſuram: tali ne hominum debetur origo.
Dumqꝫ ita celeſti mentem ſuccenſa calore
In laudes ignara ſuas prorūpit olympo
Labitur et veniens fulgentem explicat alas
Nuncius et celeri penetrat ſecreta volatu
Limina. ad ingreſſum ſubite perterrita lucis
Extulit attonito titubantia lumina vultu
Et formā mirata viri tabeſcere caſtum
Pectus et inſidias metuens palleſcere cepit
Aliger arguta referans noua nuncia voce
Pone metus inquit ſuperis gratiſſima virgo
Letus ab etherea venio tibi nuncius arce
Aeterni iucunda ferens mandata tonantis
Concepturqꝫ nouos vllo ſine ſemine fetus
Et prolē paritura dei. materqꝫ futura es
Stirpis olympiace. tactus non paſſa viriles
Et deus ipſe tuam veniens labetur in aluum
Greſſibus occultis. tuaqꝫ intra viſcera corpus
Ipſe ſibi formans poſt none. tēpora phebe
Exiet humane velatus imagine forme
Arma ferens pacis venit. atqꝫ ſalutifer orbi
Propterea ſanctā dabis atteſtata ſalutem
Nomina in imenſum creſcet. venturaqꝫ magno
Secula conſenſu tp̄s congeſta ſuperbis
Dona ferent illi. rutilo qua ſurgit ab ortu
Lucifer. heſperias et qua declinat in vndas
Qua micat Arctophylax. latū qua ſuſtinet orbem
Axis in occiduꝰ reſonans qua naſcitur auſter

Imperio premet omne genus telluris ⁊ vnde
Poſſeſſurus opes cęliqꝫ habiturus honorem
Perpetuū et mundū ęquatis recturus habenis
Sed neque fulgentes auro radiante coronas
Nec tyrios regū feret ornamenta colores
Non illi ſublime domus dabit ardua culmen
Marmora nec tollet ſubeuntibus alta columnis
Viuenti non martis opus non ęrea tela
Tractabit. rigido non oppida milite cinget
Nec ruet aerias arces. non equora grandi
Claſſe premet. non hinnitus laudabit equorum
Nec que bella mouent horrenti claſſica cantu
Ferrea nec mittet captos in vincula reges
Nec populo illuſtres ducet ſpectant triumphos
Scilicet hec homines curant nos alta tenentes
Qui regimus totū damus hec non querimus orbem
Non illi humana bellū eſt cū gente ſupbum
Spirituū genus atqꝫ procat atroxqꝫ (quod auſu
Diuinū ingenti iā vulgo vſurpat honorem)
Impetit. huc belli vires. huc dirigit omne
Robur. et hec agitur non ferro pugna. ſed aſtu
Quid fieri maius poterit. quā trudere diuos
Sedibus antiquis et auito pellere regno?
Sed grauis humanas premit ignorantia mentes
Nam (quod promittunt venturo oracula chriſto)
Imperium mortale putāt vatemqꝫ futurū
Terrena tantū dicunt a ſtirpe. deumqꝫ
Eſſe negant. hinc errorum deſcēdit origo
His deluſa dolis et eiſdem ābagibus olim
Perfida poſteritas longū ſperabit in euum
Speratāqꝫ videns non apparere ſalutem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Exilijqꝫ mores longi mirata nec audens
Vera ſequi nugis et ſpe paſcetur inani
Felices annos. et que tua protulit etas
Aurea non ceſar renouauit ſecula. verum
Tuqꝫ puerqꝫ tuus. nā primi dulcia mundi
Tempora conuerſo cęperunt currere greſſu
Leta quies oritur. niueis pax aurea pennis
Deſcenſura leues humeris circumligat alas
Jamqꝫ mei nocuos ignes infeſtaqꝫ terris
Sidera cōpeſcunt comites. Oriona ſeuum
Icarijqꝫ canis rabiem. pedibuſqꝫ rapinā
Stringentem curuis aquilā. teretēqꝫ ſagittam
Ceteraqꝫ ingratos hominū meditata dolores
Aſtra premunt flāmaſqꝫ iubent regnare fauentes
Nuncius hec. humilis firmato pectore virgo
Impetio dixit magni parere tonantis
Cogimur. et miti curuans caput annuit ore
Candida virginitas. ſimplex prudentia. velox
Et matura fides. humiliſqꝫ modeſtia totos
Leticia impleuit celos et ſidera cantu
Tū diuina grauem ſubitis conceptibus aluum
Extulit. atqꝫ ſinus ſoboles extendit onuſtos
Sicut in adductos penetrat cum lubrica folles
Aura. cauernoſum ſurgens tumor erit in orbem
Mirata eſt creuiſſe vterum natura ſuumqꝫ
Eſſe negauit opus. trepidas vt virginis aures
Aliger afflauit celeſti nuncius ore
Diuulgata polo res eſt. myſteria norunt
Aetherei ciues. marie tunc ethere toto
Nomen honoratum. celi cantata theatris
Virginitas fecunda fuit nondum agnita nigris

Liber ſecundus

Manibus. inferno que ioui. ſub hypoſtaſin vnam
Nature coire duae que copula diuos
Gentis in immenſum noſtre conuertit amorem
Nec (graue celitibus fuit) ipſa relinquere ſummi
Tecta patris. noſtraqꝫ dies cū virgine longos
Ducere. et occulti reſerare negocia celi
Ipſe puellari forma mentiſqꝫ decore
Letior accito diuū pater agmine. ſanctos
Alloquitur ciues. circumſtantemqꝫ coronam
Spirituum. alloquio patris exultauit olympus
Atqꝫ prius multa ſublimem laude puellā
Extulit illuſtres atauos et nomina clara
Gentis Ieſſe referens delataqꝫ celo
Sacra. pioſqꝫ animos antique ſtirpis. inanem
Luciferi oſtendit ſedem (contermina ſemper
Regali fuit illa throno. ſceptroqꝫ tonantis
Tum memorans veteres rixas primeuaqꝫ bella
Cur non vna omnes habeant habitacula diui
Diſcretiſqꝫ locis habitent. quare altior illos
Orbis habet. cur lunā aliū. cur cyprida quidam
Mercuriumqꝫ colant. cur ſic partitur olympum
Lex eterna docet. cur eant in ſidera mentes
Terrigene que nam ratio perſuaſerit illis
Deberi ethereos celeſtia tecta per orbes
Monſtrat et hec dictis poſuit ſententia finem
Sicut luciferi locus hic ſublimior inter
Eminet eterni numeroſa ſedilia regni
Sic virgo (quam parua domus anguſtia claudit
Et mariā preſſe monſtrauit acumine virge)
Humanis animis longe eſt preſtantior illi
Non fati ratio non celi nobilis ardor

Deſtinat hoc ſoliū. ſed lege cohercita mentis
Libertas et noſter amor. ſic fatus. at omne
Leticia fremuit celum. diffuſa voluptas
Celeſtes animos rapuit. ſonuere theatra
Plauſibus (aſſenſu ſuperum) vulgata per omnis
Elyſij campos. magni eſt ſententia patris
Tēporeq; et illo ſemper toto ethere virgo eſt
Angelicis prelata choris et dignior omni
Agmine ſpirituum rutilo cyllenia quantum
Marte minor flamma eſt vel quantū delia triſti
Cedit auo. tellusq; Ioui venus aurea phebo
Iunctus erat ſoli trepide non immemor belles
Corniger: orion non exurgebat et argo
Polluerat gelidam vergens auriga ſub arecton
Precipiti curru nitido ſub Apolline tectus
Ibat. et occiderant Hiades hediq;. parenſq;
Tollere fulgentē medio nox humida curſu
Ceperat Egoceron. primiſq; emiſſus ab vndis
Spectabat geminos erecta fronte cadentes

Plena deo mater. fetuq; animoſa latenti
Trans iuga trans altos ſaxoſa cacumina montes
Se tulit. ad ſera fecundam prole parentem
Cognatamq; nurum ꝑtus viſura beatos
Virgineoq; ſinu paruum ſtrictura nepotem
Dūq; viā carpit pedibus calcata pudicis
Geſtijt immenſum tellus et dulcia longo
Tempore ſeruauit preſſo veſtigia dorſo
Tota venuſtatē regio mirata decuſq;
Aetherie frontis: fuſumq; per ora pudorem
Arriſit procul omnis ager nemus omne virentes
Exorto iā vere comas curuauit. et ibat

In flores tunc omne ſolū fragrantia rura
Purpureas paſſim violas et candida paſſim
Lilia fundebant. nitidis e fontibus vnde
Voluebant dulces curſu crepitante ſuſurros
Aſſyrij colles aſſurrexere. taboris
Se iuga flexerunt. dominam ſpeculatus ab alto
Uertice carmelus caput inclinauit apricū
Coniferas pinos. et odoriferas cypariſſos
Blandior alternis flectebat nutibus aura
Aura laborantis tenui ſpiramine circum
Colla ſinuſq; volans et candida virginis ora
Terra ſuas monſtrabat opes. et lucidus ether
Nubibus expulſis vultu ridebat aperto
Crinibus auratis ſolitoq; decentior acres
Sol vrgebat equos. terſoq; ardebat olympo
Qualis erat prima genitor qua condidit illū
Luce deus. quū clara nouis ſplendoribus aſtra
Alta p̄ inſuetos ferrent veſtigia greſſus
Attulerat ſextū grauide iā delia menſem
Et pleni languebat anus ſub pondere ventris
Hec erat Hiſmere claro ſata ſanguine magni
Zacharie coniunx. cui nomen heliſabet annis
Iā grauis. hec longo ſterilem ſe fleuerat euo
Oranti tandē diuū data munere proles
Indice porrecto demonſtratura tonantem
Et lotura ſacro venientem flumine turbam
Ut conſanguineas iunxerunt oſcula matres
Mutua. et iniecti ſtrinxerunt colla lacerti
Grandior afflatu vicini numinis infans
Geſtijt et ſubito dominum confeſſus honore
Maternā inſolitis concuſſit motibus aluum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Tunc anus aduentu chare letata puelle
Et ſuccenſa deo dixit. tu ne illa propago
Expectata diu nobis. promiſſaqꝫ noſtris
Patribus. et ſacro vatū celeberrima cantu.
Quā mea iam ſero genuit matertera partu
O decor o ſummo facies digniſſima celo
Te tandem terris ſuperi oſtendere. quid vltra
Triſtia primeue flemus conuiuia matris
O veterum ſpes longa patrū. ſpectabilis almā
Que reparas aurora diem. que diſtulit ortus
Nox tam longa tuos? que cauſa ignota ſub vmbris
Hoc illuſtre iubar. tenuit? nec protulit ante
Lumen olympiacū radios? o quanta ſepultos
Cura tui proauos tenuit. panduntur ab alto
Aethere felices anni. noua naſcitur etas
Sidera tu mundo reſeras. tu tartara claudis
Tu genus inſtauras hominum. profugāqꝫ paterno
Soluis ab exilio gentem. fortiſſima certe
Delbora bellatrixqꝫ potens. animoſa virago.
Que ducis aſſyrij caput atque fluentia tabo
Colla ſecans pauidos hoſtes dare terga coegit
Ipſaqꝫ perſarū quondā gratiſſima regi
Que genus vlta ſuum ſummo dedit oſcula ſceptro
Clara fuit multoqꝫ nitens reſplenduit oſtro.
Ne ſummū meruere decus laudēqꝫ ſuꝑbā.
Tu tamen has oīs ſuperas: tu ſecula portans
Aurea feminei tollis conuitia ſexus
Iā deus antique cōmiſſa piacula fraudis
Ponet et iraſci terris iā deſinet aether
Fortunata parens, felix que viſcere ſancto
Progenies, ſanctaque puer qui clauditur aluo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Liber ſecundus

Non erit hec tua vana fides nec muneris huius
Latorem fruſtra credendū eſt ethere miſſum.
Ipſe pater, qui cepit opus, formabit ad vnguē:
Irrita nec tante fient exordia laudis.
O me felicē tua q̄ licet ora tueri:
Sicq; tuos olim liceat mihi cernere partus
Atque meo geſtare ſinu. q̄ leta futura eſt
Quā iucundos dies, quū noſtra tuebimur ambe
Pignora verſari ſimul. atque incedere iunctis
Greſſibus. et leta fari et colludere fronte.
Vna etas ambobus erit par cura p eui
Terminus. et viuent vna duo pectora mente.
Quā bene mortali ſuperū clementia morbo
Conſuluit. vulnus virgo, medicamina virgo
Contulit. illa necis, dedit hec primordia vite.
Illa tulit belli cauſas, hec ſemina pacis
Illa venenoſe ſtygys lactata Megere
Vberibus gelido conceptū pectore virus
Expuit in natos. nigroque afflata colubro
In genus omne ſuū ſpumā eructauit auerni
Cuius odor poſtq̄ celos et tecta tonantis
Attigit extemplo valuas offenſa patentes
Numina clauſerunt, totuſque excanduit ether
Iſta ſalutari totā ſe proluit imbre
Nectarei fontis. vitalia pocula dulces
Ambroſie ſuccos plenis crateribus hauſit
Melliſluoſq̄ bibens latices quos magnus ab hortis
Helias eois mittit ſe in flumina vertit
Lactea queq̄ plenis currentia ripis
Omne ſolum luſtrant. hec ad ſpectacula verſus
Ipſe pater clauſi limen reſerauit olympi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Unde igitur mihi tantus honos. unde iſta repente
Gaudia prorũpunt: ut ſemine plena tonantis
Femina ſacratos ferat ad mea limina greſſus
Hec anus. at ſenior vocis cui clauſerat vſum
Imbecilla fides cano venerabilis ore
Signa dabat, flexaqʒ dei ceruice parentem
Hoſpitio ſuſcepit ouans: oculiſqʒ manuqʒ
Aethera monſtrabat prius, et mox hoſpitis aluum.
Regia parthenice diuino afflata calore
Iucundũ cecinit carmen non leſbia tale
Femina facundi: non teia muſa poete
Non ſatus Eumolpho non ipſe eagrius Orpheus
Non ſonuit dircea chelis. qua docta ſuperbit
Grecia. qua ſeſe iactat cadmea propago
Id quanqʒ noſtro minus eſt tractabile verſu,
Subijciam tamen, et ſenſum non verba reponam.
Magnifice regem mea mens extollit olympi
Et deus exhilarat ſancto mea viſcera plauſu
Vidit enim pectus ſupplex humilemqʒ miniſtram
Ingentiqʒ meos veſtiuit numine ſenſus
Propterea ventura canent me cuncta beatam
Secula, nãqʒ modis in me ſurgentia miris
Omnipotens rerum miracula ſuſcitat auctor
Ipſius eterno clementia flumine torrens
In genus omne fluit. ſicut de doridis aluo
Perpetui voluunt plenis vada curſibus amnes
Explicuit forti vires. animumqʒ lacerto
Atqʒ ſuo elatas diſpergens robore gentes
Eruit excelſos. humileſqʒ in ſceptra vocauit
Eſuriem ſaturans inopum. dimiſit inanes
Qui terre rimantur opes diuina videntis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Suſcepit miſerans pueri genus. atqꝫ fidele
Semen. vt antiquis reſponſa patentibus olim
Habraamo natiſqꝫ dedit. proliqꝫ nepotū
Luna ter vmbroſum radijs impleuerat orbem
Iunctaqꝫ fraternos totiens ammiſerat ignes
Quū cetu comitata graui Dauitica virgo
In patriā reduci flexit veſtigia greſſu
Humida littoreus iā brachia tollere cancer
Ceperat. et claros Procyon abſcondere vultus
Etiā flaua ceres cāpis albebat apricis
Fronde coronatus matura per hordea meſſor
Ibat. et in curuis ſpoliabat falcibus agros
Iā longo ſudore madens. grauibuſqꝫ flagellis
Robuſtas armata manus. tritura per omnes
Aſſyrie campos. et dulcia rura Coaſpis
Sternebat fragiles calamos. paleaſqꝫ volantes
Atqꝫ ſub ardenti ſonitū dabat area phebo
Pallida conceptum facies prodebat. et aluus
Maiori ſuſpenſa ſinu. pectuſqꝫ leuatum
Exili vox clauſa ſono manifeſta latentis
Signa dabant fetus. nā nec celare tumorem
Cura fuit. nuncqꝫ fecundi pondera ventris
Diſſimulauit agens tenues ad pectora vittas
Sicut enī trepidare facit mens conſcia culpe
Sic animi ſimplex probitas et cognita virtus
Efficit in pauidū pectus. fugit impius vltro
Iudiciumqꝫ pauet. frontem pius audet apertā
Tollere non regis vultū. non iudicis ora
Non rigidos lictorū enſes formidat. vt acres
Non metuit flammas aurū. nō verbera ferri
Dura potens adamas. nec onuſte pondera palme

Arx eſt ipſa ſibi virtus. ipſa eruit arces
Ipſa feras. hominemqꝫ domat. non horret inermis
Ire per hoſtiles cuneos. inimicaqꝫ caſtra
Hoc externa docent. et noſtre plurima gentis
Que facerent exempla fidem. cur Sceuola dextrã
Miſit in ardentes prunas: et brachia flammis
Exurenda dedit. pauor eſt tot millibus vnus
Qui proprijs virtus gladijs armauit et haſta
Cur tranauit aquas. tiberinaqꝫ flumina virgo
Cui populus ſtatuã poſuit Romanus equeſtrem.
Clelia quo clypeo tuſcũ. quibꝫ enſibus hoſtem
Vicit: et lorica fuit catapultaqꝫ virtus
Fortior vna viris ducibus preſtantior vna
Cautior vna fuit mulier. cui prouida virtus
Preſtitit ingentes animos. et ferrea corda
Quũ ducis auſa fuit correpto guttura cultro
Stringere et in perã caput inſertare tyranni
Regulus ad lybicas iterum freta nauigat arces
Impauidũqꝫ vltro caput ad tormenta reportat
Pretereo chriſti paſſos immania teſtes
Funera Laurenciqꝫ ignes. Pauliqꝫ cathenas
Atqꝫ reuertentem ſua p veſtigia Petrum
Aſpice ridentem ſiculi mandata tyranni
Zenonẽ. et regis verſos in vulnera ciues
Sed quid rem minime dubiã fulcire probando
Proſequimur. nihil eſt virtute potentius. ergo
Parthenices moniti exemplis. que ſcimus olympo
Grata ſequi ſtudioqꝫ opus eſt ſeruari tenaci
Quod ſuperi laudant. quid ſi mortalia linguis
Ora venenatis carpant: ſub iudice celo
Viuendũ. demens quiſquis mutabile vulgi

Viuit ad arbitriū. nobis concordia diuum
Sola ſat eſt. ſi quando meos deus arbiter actus
Approbat indocte quid me contraria turbe
Flectit ab incepto vite ſententia curſu
Non erat hec Semele bacchi. non Ilia mater
Romuleꝫ gentis. nec magna athlantias hermis
Maia parens. Dane ve auri deluſa nitore
Non erat Alcide genitrix. nec Agenore nata
Filia nec Lei, nec ſe mirata iuuencam
Inachis. illicitos falſo que nomine partus
Admiſſumqꝫ ſcelus titulo veſtiret olympi
Nec erat alma parens veriqꝫ inſigne tonantis
Hoſpitium. regis ſuperū immortale ſacellum
Et quoniam diuū tenuit conſortia ſemper
Pluſquā hominū ſuperis fidens neglexit inane
Iudiciū. nugaſqꝫ hominum miracula ventris
Eſſe dei ſi norat opus cur debuit vllis
Occultare dolis? ipſo quas auſpice celo
Debuit inſidias hominū quoqꝫ bella vereri
Quas trepidare manus. igitur ſecura tumentem
Ipſa ſub ora viri ſine fraudibus attulit aluum
Uir tamen occurrens vt virginis ora reuerſe
Pallida conſpexit tumiduqꝫ exurgere ventrē
Saucius. vt nigro. qui neſcius obuiat angui
Obriguit. gelidū tremuit ſine ſanguine pectus
Diſſimulat tamen. et ficto tegit ore dolorem
Quid faciat quo ſe vertat quid deniqꝫ captet
Conſiliū neſcit. ceu quando ignota viator
Cōpita deſire incumbens examinat haſte
Ut iactata ſalo varios ſecat equore curſus
Nauis et arbitrio venti baccbatur et vnde

Nunc ſurgente freto preſſa ſalit ardua puppi
Nunc ruit in prorā. fundoqꝫ illiſa carina
Dat gemitū. reſonant borea inſultante rudentes
Sic incerta viri ſecū luctatur et eſtro
Mens agitata graui curarū fluctuat eſtu
Dūqꝫ ita concutitur nigris nox humida bigis
Induxit ſomnos et inertia preſſerat altus
Mēbra ſopor. celeri quū nuncius ethere lapſu
Uenit. et has mira ſimul audit imagine voces
Sancte ſenex que tanta tuā veſania mentem
Impulit. vt tantū credas in virgine crimen
Pone leues animos. claudiqꝫ ſub illius aluo
Diſce deū. ſicut virides produxit Aronis
Uirga carens humore comas. floremqꝫ coruſcum
Sic ignara viri diuinum regia virgo
Semen ⁊ ethereos accepit viſcere partus
Celeſte eſt. quod cernis opus. tuqꝫ ipſe miniſter
Et cuſtos vtriqꝫ datus nato atqꝫ parenti
Sic maternus honor. ſancteqꝫ illeſa manebit
Fama pudicitie, neu quis temerarius auſit
In caput illius quicqꝫ crudele minari
Adde ꝙ a ſtygiis neſciri manibus iſtos
Uult deus ingreſſus. occulto tartara Marte
Uenit ⁊ ardentem debellaturus auernū
His igitur curis liber. ne deſpice ſanctum
Uirginis os et dulce decus moreſqꝫ venuſtos
Incipe mentis inops placidi cognoſcere celi
Munus et hoſpitio magni letare tonantis
Hinc decus eternū referes. hoc munere nomen
Immortale paras. partemqꝫ acquiris olympi
Crede fides. eſt grata deo. quia credidit vltro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Seminis eſt noſtri princeps habraamus. et auctor
Nil magis auertit celū a telluris amore
Quā ſcelus ingrate mētis. que corde maligno
Muneris auctorē nullo dignatur honore
Propterea ſolymis fatū graue finibus inſtat
Nā neqꝫ numinibus pro donis vota futuris
Ulla dabunt. ſed dira leues incuria turbas
Et ſtupor obtuſe mentis. commenta doloſqꝫ
Texere cōpellet. fraudemqꝫ mouere nefandam
Tu celum. ſuperoſqꝫ petes. multo ante beatam
Uirgineos inter cetus tibi vidimus edem
Infelix quicunqꝫ dies producit in illud
Exitium. patrie tantas. cui cernere clades
Fata dabunt. phrygie celebrata incendia Troie
Atqꝫ Numantini ſtrepitus. Libyceqꝫ ruine
Et pulchre caſus Ephyres. Thebanaqꝫ bella
Atqꝫ ſyracuſij planctus et quicquid acerbi
Hactenus ardenti Mauors exercuit ira
Excidijs collatū iſtis (tam ſeua futura eſt
Tempeſtas) horrore caret et mite putatur
Romanas acies Solymā deus armat in arcem
Ingentiqꝫ parat genus hoc abolere tumultu
Ille ego qui vetui quondam tibi virginis hu. ius
Concubitus iſta e celo noua nuncia porto
His abijt dictis et iā lux prima rubentes
Leucothee thalamos luſtrans pallentia noctis
Nubila ſiccabat. Uenerisqꝫ emerſerat aſtrū
Aſtrum. quo gelidi veniunt in gramina rores
Quodqꝫ reuertentem predicens lumine phebum
Porrigit exiles vmbras que gloria ſolum
Eſt conceſſa tribus veneri phebo atqꝫ ſorori

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Talibus admonit⁹ diſcuſſo membra ſopore
Explicat et largo ſenior conuiuia luxu
Accelerans cogit ciues et gaudia totis
Leta ciet turbis. ſplendet domus. atria multa
Fronde virent. agiles curſant per tecta miniſtri
Dūq3 aulea trahunt et verſicoloria tectis
Uela ligant pueri ſimplex et garrula turba
Apparere procul pendentia brachia tanq̄
A torace cadant varios ſine pectore vultus
Et quaſi trunca virum mirantur corpora tolli
Ecce puellaris chorus. et venerabile matrum
Agmen adeſt. vehiturq3 ſeni noua nupta marito
Non tuba non cithare deerant caua tibia cantus
Nunc phrygios nunc Meonios nunc Dorica verſat
Carmina. iucundo reſonat vicinia plauſu
Diſcumbunt. dapibuſq3 fames vbi pulſa. miniſtri
Relliquias et cruſta legunt. criſtallina tollunt
Myrrhinaq3 albentes maculas vbi purpura cingit
Uaſa corinthiacis crateribus emula. menſas
Sublatis ſpoliant mantilibus. vna decore
Precipuo fuit. occiduus quā miſerat Athlas
Littore de libyco citreq3 de ſemine ſilue
Hanc circū dederant variis emblemata ſignis
In quibus elato ſternebat vulnere Sanſon
Allophylos. malaq3 manu vibrabat Onagri
Et latis raptos humeris cum cardine poſtes
In montis rapido curſu iuga ſumma ferebat
Miſſaq3 per ſegetes oleaſq3 incendia late
Nubem eructabant fumi celoq3 volabant
Mellaq3 percuſſi ſtillantia ab ore Leonis
Paſcebant heroa. liquor de dentibus ibat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Plurimus. et ſitibunda viri ſaliebat in ora
Et ſeptemplicibus ſoluebat brachia vinclis
Ore tonans oculis ardens vultuq; tremendus
Atq; oculis captus dextra leuaq; columnas
Ruperat et fractis ruerat domus ardua tectis
Fulcra toreumatibus ſuberant tornata recuruis
Artis opus tyrie prima hec ſpectacula diſcus
Obtulit. a ſalibus paulatim ad ſeria ſermo
Flectitur. et ꝑ facta patrū memoranda. recurrit
Sermo erat antiqui ſenis inſperata voluptas
Et melior fortuna orbā cui lumine frontem
Rettulit in lucem fellis medicamen aquoſi.
Tempore quo p̄me ſurgebant menia rome
Et Numa diuinos ritus et ſacra docebat
Ut duce cōperto iuuenis veniſſet in orbem
Cui nomen Medea dedit cum phaſidis agros
Theſſalaq; Eſonide fugiſſet regna mariti
Utq; vir octauus felici ſorte puellam
Duxit. et a medo diues remeabat Araxe
Queq; recedenti nate mandata parentes
Tradiderant inter lachrymas iterataq; ſepe
Oſcula narrabant. et facto fine quierunt

¶ Parthenices Liber Tercius.

Am mare iam tellus Italo ꝑterrita Marte
Ceſaris imperium Romanaq; iura ferebat
Pax erat. et domitū late placauerat orbem
Tuta quies. nuſq; litui. non arma ſonabant
Et ſua bifrontem claudebant limina Janum
Nudus in herbiſecam redigebat Martia falcem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Arma faber. ſegnes fodiebant enſibus agros
Iã Marius Cimbros Rheniqꝫ ſubegerat arua
Julius audaces Araris Rhodaniqꝫ colonos
Aemathiũ paulus regem grecoſqꝫ loquaces
Duxerat inſigni capitolia ad alta triumpho
Heſperiam Mauros Numidas Libyamqꝫ potentẽ.
Scipiade Magnus Nilum Syriamqꝫ Arabeſqꝫ
Hyrcanoſqꝫ ſinus et pontica regna fretumqꝫ
Quod phryges et cylicum diſiungit ab Hellade campos
Vicerat Euandri collem metuebat olympus
Et Tybrim magno pater Ennoſigeus honore
Suſcipiens inter nymphas et numina ponti
Ducebat ſeptum. celebriqꝫ in ſede locabat
Leta ceres agris cultũ referebat. et altum
Fumabant preſſo robuſti vomere tauri
Auguſtus rerum dominus regna oppida et ipſos
Indigenas redigi in ſcriptis mandarat et ibant
Ceſareis omnes cenſum nomenqꝫ daturi
Preſidibus. veterẽ patriam Dauidis Joſeph
Cum conſorte graui bethlemica regna petebat
Jamqꝫ ſuburbanas ędes intrarat et vrbem
Turba frequens complebat. erant plena omnia multo
Hoſpite. et ingenti ſtrepitu. pleneqꝫ ſonabant
Confuſo clamore. domus. promiſcua vulgi
Congeries atra ſub apertis nocte iacebant
Porticibus. nulloqꝫ tegi vagus aduena tecto
Jam poterat ſicut populo cum maximus omni
Pollicitus veniam ſcelerum poſt quina ſacerdos
Luſtra vocat turbas Romana in templa fideles
Propterea exeſi montis ſub rupe cauata
Ligna ſenex ramoſa ferens ex arbore ceſa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Paruulo congeſto fixit preſepia feno
Et circū iumenta locans aſinumqꝫ. bouemqꝫ
Fraxinea ſtrauit ſaxoſa cubilia fronde
Fomiteqꝫ appoſito circū de marmore flammas
Excutit et claris noctem fugat ignibus atram
Binaqꝫ ſaxa vie lapidoſo ex aggere vellens
Pronus humi duo ſcamna breuē conuoluit in vſum
Admotaqꝫ vxore focis ſtridentia poſtquam
Ligna diu lachrymas. nebulaqꝫ humente vapores
Eiecere graues oculis et libera pulſis
Undiqꝫ flamma micat fumis ſpelea ligato
Claudit. et hybernum prohibet velamine frigus
Mox inopem e dorſo cenam deportat aſelli
Cantarus et paſſe cereris cū frugibus vue
Carica iuglandes et cū cariotide mala
Et ſilique dulces et parui caſeus orbis
Delicie ruris nocturne hec pabula menſe
Ut dapibus ſedata fames. de tp̄e partus
Colloquiū ſubijt. nonum iā currere menſem
Nataliſqꝫ inſtare dies vt conſtitit, orant
Ante graueſcentem ne ſarcina deſerat aluum
Quā patriū limen repetant. notoſqꝫ penates
Propterea tarde quantum valuere ſenecte
Inualide vires marie curam exhibet omnem
Sollicita pietate ſenex: iā languidus ignis
In cineres ibat. leuibuſqꝫ albere fauillis
Ceperat. et blando natabant lumina ſomno
Ueſtibus explicitis egra cum coniuge feſſus
Procūbit ſenior. tepidoqꝫ obductus amictu
Stertit anhelanti ſtertit ſpelunca ſuſurro
Deciderant vmbre nemorū. ſine crinibus omnis

Arbor erat. nidoſqȝ auiū mōſtrabat inanes
Stabat aper. Lydi gelida niue candidus Hemi
Taurus hyperboreos albenti vertice flatus
Accipiens hyemem aſſyrias ſpargebat in vrbes
Menalon et Rhodopem Pholen. Erymanthon et Oſſan
Ideas rupes. Apeninīqȝ cacumen
Exuerat frigus penetrans aquilonis acuti
Siccaqȝ bruma. es vrebant arua pruine
Aſtrictiqȝ citos vndis glacialibus amnes
Perdiderant curſus. et clauſe vitrea nymphe
Tecta ſubintrabant. tepidis vbi mulciber antris
Conditus hybernat. ſic ſanguine tinctus Enipheus
Auſonio. ſic thrax Pindo qui labitur Hebrus
Populiferqȝ padus Lacedemoniuſqȝ Eurotas
Et Tanais gelida celerem. qui diuidit vndam
Hyrgis aqua. ſcithicuſqȝ hypanis. Xanctus ſymoiſqȝ
Uix arabes horti. calide vix arua Syenes
Uix ager heſperidum. vix ipſe virebat Hymetus
Halcyonis fete varijs noua pignora pennis
Jam tolli audebant. primoſqȝ efferre volatus
Attulerat medio nox alta ſilentia curſu
Aſtraqȝ per tenebras tremulis ardentia flammis
Luſtrabant dubio frigentem lumine terram
Occiderant ignes. et caligauerat antrum
Quū ſubito matris clauſa puer editus aluo
Expulit vmbroſam celeſti lumine noctem
Aduenere chori ſuperum prōptiqȝ agileſqȝ
Dulce miniſterium nato exhibuere tonanti
Et dulces cecinere modos. tulit ora repente
Territus hac nouitate ſenex. et ſtrata cubili
Mēbra leuans. pueri numen recubantis adorat

Jam leuis. et partu nullos experta dolores
Suſtulit infantem virgo. pannisqȝ volutum
In preſepe tulit. iumentorumqȝ ſub ora
Mitia. vbi tractis alternus anhelitus auris
Spirabat pueri tepidos in membra calores
Fortunata ambo. atqȝ omni prelata ferarum
Et pecudũ numero. ſeu ſit que lactea cyro
Vbera porrexit. ſeu ſit que lucet in aſtris
Hirta Jouis genitrix. ſeu ſit que pauit iberũ
Cerua ducem. cedant phrygũ. qui ſancta leones
Plauſtra deũ matris ſubeunt. bacchiqȝ miniſtre
Lynces. et rapide truculenta animalia tigres
Et Lupa. que geminos aluit mauortia fratres
Quiqȝ trahunt martis currus. phebiqȝ iugales
Vos ſola e cunctis diuini conſcia partus
Infantiqȝ deo primũ exhibuiſtis honorem
Diſcite primates orbis. qui ſceptra tenetis
Tegmine qui bifido frontem: qui ſacra rubenti
Tempora velatis pileo. quibus ora ſuperbo
Inflat honor faſtu. miſerã non temnere ſortem
Hic puer obſcuri quũ primum limina mundi
Attigit. elate docuit deponere frontis
Alta ſupercilia. atqȝ humilem veſtire figuram
Prima hec in noſtros obiecta eſt machina mores
Informemqȝ iſta reparauit imagine vitam
Mitia ſic iumenta inter mitiſſima proles
Virginis innocue iacet. ad ſpectacula toto
Celicolum conuerſa cohors miratur olympo
Jam caper ima celi cancer ſuprema tenebat
Et caput attollens ſecli regina vetuſti
Erigone. iunctoſqȝ videns deſcendere piſces

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Proſperit teneros clementi lumine partus
Sunt quoqꝫ qui ſummū traxiſſe ꝑ ethera caudam
Fronte ſub ardenti merſa Phlegetonte draconem
Cōmemorent. geneſimqꝫ velint feciſſe ſiniſtrā
Sed pia virginee prolis clementia legit
Ipſa ſibi genus id fati: non aſtra tulerunt
Nam neqꝫ ſublimi dominū. qui regnat olympo
Credimus a celo in penā violenter adactum
Tū quoqꝫ montanis letū paſtoribus agmen
Diuorum apparens regem clamauit olympi
Querite qui natus modico iacet abditus antro
Ite citi. nec vos nox intempeſta retardet
Candida formoſe iā pendet ad vbera matris
Infantē fouet ipſa ſinu. noua gaudia mundus
Accipit. et rerum melior contexitur ordo
Deſcendit promiſſa ſalus. pia numina mundo
Seruauere fidem. felicia ſecula currunt
Et cū prole noua celo noua labitur etas
Pax noua terrigenis oritur. noua gloria celo
Hec diuū. greſſus illi mouere citatos
Ingreſſiqꝫ lares dulcem videre puellam
Paſcentem teneros lactenti pectore partus
Nā iubar immenſum celo deduxerat infans
Illuſtriqꝫ die noctis depulerat vmbram
Mirati lucem inſolitam. ſummūqꝫ decorem
Virginis osqꝫ viri ſanctum capitiſqꝫ verendi
Caniciē ſacram. pulchreqꝫ ſimillima matri
Pignora virgineū labris mulgentia pectus
Poplitibus flexis mitti ſub imagine clauſum
Numen odorarunt. mox ad ſua ſepta reuerſi
Miſerunt celebrem vicina per oppida famā

Liber tercius

Non erat Oleniam fama hec nutrire capellam
Crętea ſub rupe Iouem. neqꝫ tecta caniſtris
Paſcere Cecropias Uulcania furta ſorores
Sed fauſtos veniſſe dies. ſperataqꝫ multum
Tpa. que vates. que predixere Sibylle
Tempore voce loco varijs. at ſenſibus ijſdem
Diſparitas facit iſta fidem. nã perſica primum
Hec cecinit. poſthanc. lybice telluris alumna
Delphicaqꝫ et cumas veniens a Chalcide virgo
Antiquumqꝫ trahens cognomen ab equore rubro
Et ſamia et regi. que terna volumina priſco
Attulit. anguſteqꝫ fretum. quã nominat Helles
Et phrygio nutrita ſolo. queqꝫ ardua tecta
Tyburis et magne coluit iuga proxima rome
Nec. cũ diuinos cultus. et ſacra pararent
Auguſto cum plebe patres cita tyburis arcem
Liquit. et ingentes veniens ad Ceſaris aulas
Fulgentem nitido monſtrauit in ethere circum
Irideqꝫ incluſam parua cũ prole parentem
Atqꝫ manũ tendens. vultuqꝫ ad ſydera verſo
Ille puer deus eſt inquit. tu deſine ceſar
Uelle coli. pueroqꝫ aras. et templa relinque
Ille regit ceols. atqꝫ immortalis olympi
Poſſidet imperium. et fatalia temperat aſtrã
Ille facit pronam tauri incandeſcere frontem
Et titanis equos ad aquatica brachia cancri
Flectit. et ardentem ſub virgine temperat eſtum
Atqꝫ ſuas ſeruare vices vaga ſidera iuſſit.
Chironẽ torpere gelu caprumqꝫ niuoſis
Imbribus et glacie ſtrictos requieſcere campos
Meſſibus ęſtates. hyemẽ niue. purpureũ ver

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Floribus. autumnũ pomis. et frugibus implet
Chaſmataqꝫ. et terre motus. ventoſqꝫ ſonantes
Imbriferaſqꝫ facit nubes. fulmenqꝫ per ipſa
Nubila contorquens violentos excutit ignes
Ille fretũ leuat. ille p̄mit. viteqꝫ neciſqꝫ
Lora tenens. ſupis leges imponit. et orco
Tu ſceptrũ mortale geris/ te ſerica nondum
Regna. nec Eoe nouerunt littora terre
Nec ſcythie glaciale fretum. neque conſcia Nili
Principio tellus. nec in hoſpita rura Sienes
Parua breui te roma ſinu concludit. et audes
Te ſupis equare: viamqꝫ ad ſidera tentans
Tendis ad obſcure pallentia flumina Lethes
Pone precor ceſar faſtus auguſte ſuperbos
Teqꝫ (licet tractes vaſte telluris habenas)
Eſſe ſub immenſo poſitũ reminiſcere, ſummi
Principis imperio: cui rerũ eterna poteſtas
Deceſſit. et patrios petijt ſic fata penates
Iã puero iuxta mores. legemqꝫ paternam
Nomen. et indigene dederant inſignia gentis
Membraqꝫ pertulerant cultros recutita cruentos
Dũ nouus Eoo criniti ſyderis ardor
Mouit ab orbe magos. qui vel quia forſitan aſtrum
Ante diem partus multo videre vel ipſa
Quod iumenta magis curſu venere citato
Immenſum paucis iter exegere diebus
Herodis monitu. poſtq̃ꝫ monſtrata tonantis
Tecta ſubingreſſi. puero tria dona dedere
Ad pſas aliud per iter rediere colonos

Iamqꝫ quaterdecies croceos Titona coniunx
Extulerat vultus. poſtq̃ꝫ lucina beatos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Miſerat in lucem celeſtia ſemina ptus
Cepheus occiderat. iā ſol luſtrabat aquari
Vicinas aquile partes. veriſq; redibat
Temperies. Zephyros pulſis aquilonibus athlas
Soluere tentabat: celiq; aperire decorem
Regia poſt ptum virgo. que limina nunquam
Liquerat. et breuibus tectis abſcondita nondum
Venerat ad ſolymas arces. altamq; ſionem
Peruigil ante diem petijt cū prole viroq;
Et cum pauperibus donis Salomina templa
Munus erat veteri gentis de more pudice
Turturis: aut paphie duo pignora gua columbe
Iſta ſacerdoti ſolyme paupcula matres
Munera. pro natis deferre in templa ſolebant
Luce quaterdecima. minor hec tamen hoſtia. maior
Agnus erat. lex ipſa noui poſt tempora ptus
Ante maritales thalamos intrare negabat
Cum meritis longeq; ſenex venerabilis euo
Et claro Symeon vultu. niueaq; decorus
Canicie pluſquā grauitas anniq; ſinebant
Sollicito greſſu celſam properabat in edem
Sanctus enim qui munda ſolet p pectora labi
Spūs. inceſſu celeri Simeona ferebat
Ut voti fieret compos. matriq; futuros
Euentus rerū caneret ſeuoq; dolores
Ne collata ſibi forſan myſteria voluens
Efflueret faſtu pectus muliebre ſupbo
Hunc deus aſſiduis orantē fletibus olim
Audierat tandē: ⁊ noctis reſponſa p vmbram
Tradiderat non ante ſui vētura ſepulchri
Funera. quā fracto deus illuceſceret orbi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Inciperetq3 nouę noua ſecla currere gentis
Hic igitur dulce materno a pectore natum
Accipiēs lętis animis: ⁊ fro nte ſerena
Dulce deo carmen: meritaſq3 exſoluere grates
Cepit: ⁊ ex alto miſſam clamabat olympo
Progeniē. ⁊ priſcę veniſſe piacula culpe
Et ſic fatidicis ſoluit ſua vocibus ora
Jam mea ſancte pater. fueras velut ante locutus
Ultima pacifico concludis tēpora fine
Namq3 ſalutarē partum tua maxima dona
Vidimus his oculis. his ſuſtētauimus vlnis
Immenſam reſeras lucē: populiq3 ſub ora
Mittis: vt omnigenas cęleſti lumine gētes
Clarificet: creſcatq3 tue noua gloria plebi
Uñ matri cōuerſus ait: tua pectora virgo
Languor: ⁊ ingenti dolor implicabilis ictu
Stringet agēs altū meſta in pcordia vulnus
Tu genitū flebis pluſquā fleuere ſorores
Heliades fratrem: pluſquam vaga luxit Oſirim
Uxor: ⁊ andromache paruum aſtyanacta: cereſq3
Progeniem a nigro raptā Plutone ſub vmbras
Heu miſeram Halcyonem videor: triſtemq3 videre
Theſea per dios ariadnā querere campos
Tantalidem fletu lachrymis ciſeida vinces
Sed patere: ⁊ forti tolerans fer omnia mente
Mercibus his emitur celum: taliq3 petuntur
Aetherij portus: ⁊ vite littora vento
Ipſe tibi vires deus impluet: ipſe cadentē
Eriget: ⁊ tecum caſſus comes ibit in omnis
Et tandem lachryme in riſus: in dulcia meror
Gaudia tranſibit: toto venerabere orbe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Liber tercius

Terrarū et ſummi regina vocabere celi
Ipſe ſalutari ſocios vbi lauerit olim
Amne puer. noſtrūq; ad ſe genus omne vocarit
Terrigene tibi ſacra ferent. tibi candida ſeruat
Saxa paros. tibi thura legunt adolenda Sabei
Ipſe tibi largos dudū Carmelus honores
Cogitat. et natos felicibus educat antris
Qui tibi perpetuā niueo teſtentur amictu
Mundicie. montiſq; tuum cū nomine nomen
Eterna copage ligent. tu mundior auro
Tu niue candidior: Veneris tu clarior aſtro
Nec tua virginitas partu viciata. nec vllis
Iſte tuus poterit maculis nigreſcere candor
Propterea nec ad hunc fueras obnoxia morem
Legitimū. et iuſte poteras his parcere donis
Tempus erit. quo ſera olim noſtri memor etas
Hac ſacrū ſolemne die tibi ponet ad aras
Luminaq; ornate longo feret ordine pompe
Tunc tuus aurata gradiens in veſte ſacerdos
Carmina noſtra canet. nubemq; effundet odorā
Templa per. et gratū rapiet procul aura vaporem
Et quoniā veſtris mea ſunt veſtigia plantis
Obuia. poſteritas hanc appellabit hypantem
Voce diem graia. crebriſq; erit ignea tedis
Nec ſenior vates. eadem preſaga canebat
Aſſidue. et repetens turbas vulgabat in omnes
Anna. deo que longa ſui ſacrauerat eui
Tempora non illā noctes excedere templo
Non cogebat hyems. non ignea ſolibus eſtas
Cunctaq; ſub memori ſeruabat pectore virgo
Hec igitur fame nouitas celiq; per altos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Incedens tractus vultu noua flammia coruſco
Inuidie ſtimulis. odijſq ardente veneno
Succendere animos regis. mentemq ſuperbam
Rex erat Herodes ſolymis. de ſanguine cretus
Gentis Idumee. ſceptrum iudea propago
Perdiderat. ſeuumq ferens inuita tyrannum
Ammiſſos regni veteris plorabat honores
Ipſe igitur regis metuens hec ſigna futuri
Protinus. innocuo Bethlemica rura cruore
Tinxit. et effuſa ingenti per tecta. per agros
Cede domos lachrymis impleuit. et ethera planctu
Merentes erebi campos inſontibus vmbris
Sed neque quod ſcelus infelix tentauit adeptum eſt
Nam vigil ante leui dederat pater iſta miniſtro
Que ferret mandata ſeni: cui tradita dudum
Cura noui partus fuerat. tenereq parentis
Subtrahe venturo puerum matremq periclo
Et pete niligenas. cladem. et ſeuiſſima iuſſa
Rex parat infanti. ſparſo iā rura natabunt
Sanguine. de matrum ſinibus ſua pignora miles
Auferet. alliden s teneras ad marmora frontes
Atq in fruſta ſecans puos crudeliter artus
Sparget. et ingenti reſonabunt omnia luctu
Territus hoc monitu ſenio vicina petiuit
Regna phari. et libycis contermina ſyrtibus arua
Hermopolimq domum tutā pduxit in vrbem
Nox Theben. quondam portis celeberrima centum
Menia. penſilibus tectis templiſq deorum
Claruit. imperium quū rex Buſiris habebat
Dehinc memphiticis agros ferunt vbi ſidera celſe
Pyramides. opus eterna memorabile fama

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Hic tandem hoſpitio patrij ſuſceptus amici
Artifices verſare manus. victumq; labore
Rimari. et dure ſtuduit ſuccurrere ſorti
Atq; erat ingenio p̄ſtans. vſuq; peritus
Aſſiduo. et quoniam rebus ſollertia maior
Semꝑ abeſt miſeris. animumq; exercet egeſtas
Uirtutis non pauca ſue monumenta reliquit
Ipſe myron laudaſſet opus. laudaſſet et ipſe
Praxiteles. nec Phidiaco ceſſiſſet honori
Seu ferrū. ſeu mallet Ebur. ſeu ſculpere Cedrum
Promptus erat. tabulis omnes inſcepſit ahenis
Arſacidas. Parthoſq; duces. et gentis achiue
Cecropidas. et qui regni tenuere latini
Littora mutranos poſt quos Troiana propago
Syluius albana ſtabat cum prole. ſedenſq;
Auguſtus cum patre alto ſublimis in auro
Et ptolemeorum ſeriem. Nilumq; ꝑ agros
Aethiopum curuis voluentem flumina ripis
Finxit. et excelſam nocturna lampade turrim
Aequore lucentē phario. Sparſaſq; regentem
Tempeſtate rates. et feſſos turbine nautas
Hoc fabri ſenioris opus. nec vile recepit
Hoc ope ex tanto p̄cium. ꝓquam ue peculi
Congeriem. his ſtudijs vitam exiliumq; trahebat
Letius et magno victum querebat alumno
Tum rome parebat ager memphiticus. olim
Diuitis Egypti ſceptra Ptolomea propago
Seſſerat. at regni p̄nceps. ac ſeminis auctor
Unus alexandri comitum fuit. ipſe potentem
Perdomuit Libycam: circumq; iacentia regna
Cyrenes: arabumq; procul leta arua ſubegit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Poſt tantas Philadelphus opes patre digna propago
Suſcepit ſophie ſpecimen. clarusq; Minerue
Cultor. et imperium tenuit cū fratre Cerauno
Stirps extrema domus tante Dionyſius euo
Et virtute minor. nec nomine dignus auorum
Omne ſue gentis decus obſcurauit et vno
In ſcelere extincta eſt longeue gloria laudis
Hic fuit extinctor Magni. qui ceſaris arma
Fortuneq; graues fluctus pro ciuibus et pro
Libertate tulit patria. cui numina ſi non
Et celos fortuna regit) poſt fata dediſſe
Atria crediderim ſtygijs minus aſpera campis
Tunc erat Hermopoli ſolijs. pomoq; ſalubri
Utilis egrotis arbor. que virgine viſa
Pignore cum paruo ſummū flexiſſe cacumen
Fertur. et occulti nomen ſenſiſſe tonantis
Hec erat a medijs arbor tranſlata colonis
Perpetuo frondens et medica mala ferebat
Parthenices p̄mo ingreſſu. ſimulachra ꝑ omnem
Legimus egyptū ſubita cecidiſſe ruina
Et colliſa ſolo. iacuit reſupinus Anubis
Cornibus auratis ſolio ruit Iſis ab alto
Occidit extemplo luctu queſitus Oſiris
Sicut cum trepidi per ceca ſilentia fures
Noctis eunt taciti. vigilantq; ad furta. repente
Si denſas abigat lux improuiſa tenebras
Diffugiunt. lucemq; timent. ceduntq; diei
Attoniti vates illis reſponſa diebus
Nulla dabant. ſtabatq; oculos immotus aruſpex
Sparſa ſacerdotes timido legere deorum
Fruſtra miniſterio. cepit tunc perdere vires

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Ceca ſuperſtitio. veriqꝫ exurgere patris
Cultus. et occulto ſuperum latrea fauore
Quo ſtudio natum. qua ſollicitudine mater
Sancta quibus curis. et qua curauerit arte
Non ſi mille mihi boreas inſlauerit ora
Milleqꝫ veloces ſurgant in carmina lingue
Expreſſiſſe ſatis liceat. tollebat in vlnas
Et figiens oculis oculos/ precordia flammis
Dulcibus vrebat at teneros amplexibus artus.
Stringebat lachrymans. roſee dabat oſcula fronti
Vbereqꝫ exerto dulcem inuitabat ad eſcam
Expertam ſermonis adhuc. nec verba valentem
Soluere progeniem. ſummoqꝫ ardebat amore
Quum primum dulces infans proferre loquelas
Cepit et alternis veſtigia figere plantis
Mater ei tunicas habiles ordita. nonqꝫ
Veſtis opus. niueo puerum velauit amictu
Suſpiciensqꝫ polos inquit. date numina veſti
Incrementa mee. pueri cum corpore ſemper
Creſcat et ad ſanctos vltro ſe accōmodet artus
Non gladium. tineāue ferat non trita ſenecte
Cedat. et hec noſtri durent monumenta laboris
Sic ait. et tenui gaudentem cyclade natum
Spectabat defixa oculos. dextraqꝫ regebat
Ambiguos greſſus. in pignore prouida ſemper
Sollicite mens matris erat. pia voluere verba
Et ſuperum laudare patrē ſtudioſa monebat
Atqꝫ manu victum querens. ſub paupere tecto
Aſſiduum tractabat opus. non mobilis illi
Frons erat. aut ſubito pectus mutabile motu
Grata ſed illius mentem. vultumqꝫ decoro

Pondere firmabat grauitas. non meſta nec atrum
Torua ſupercilium. nec aperto effuſa cachinno
Sed clara et mitis facies condita lepore
Non rigens. non triſtis erat ſed mixtū vtroqꝫ
Vultus. humiqꝫ oculos ſemper conuerſa nitentes
Offuſcare decus. viuamqꝫ abſcondere formam
Cura fuit. ſemper vulgus manifeſtaqꝫ ſemper
Cōpita. congreſſus hominū vitauit et ora
Gaudia natus erat. natus ſolatia natus
Curarū lenimen erat. matri iſta voluptas
Sola fuit. terrā membris habitabat olympū
Mente nec a ſtudijs potuiſſet talibus vnqꝫ
Diuelli. pietas imis immerſa medullis
Heſerat et firmas virtus incocta ſub alto
Pectore radices pulſa vndiqꝫ ſorde per omnes
Spargebat late ſinceri corporis artus
His ſuperaddiderat diuine ſemina lucis
Celeſtiqꝫ pater totam luſtrauerat igne
Non illā terrenus amor. non vlla caduci
Cura boni. non ſpes vite. non triſtis imago
Horrifere mortis. nec honor. nec fama mouebat
Hic fuit a prima ſeruatus origine ſemper
Viuendi modus ad gelidi nigra vſqꝫ ſepulchri
Limina. ſicut enī aſſiduis que vapulat vndis
Dura ſilex immota manet. nec murmura ponti
Nec metuit ventos tempeſtateſqꝫ ſonoras
Quoqꝫ magis premitur tanto fit leuior eſtu
Sic inconcuſſum firmato robore pectus
Fortune quaſcunqꝫ minas quoſcunqꝫ labores
Erumnaſqꝫ tulit. patiens ferit omnia virtus
Aegyptus pluuiā neſcit. ſed lata quotannis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Liber tercius

Cum premit equorei ſol humida brachia Cancri
Arua rigat Nilus verũ bis fecundior annus
Exiit. et campos melioribus imbuit vndis
Largius et ſegetes illis et poma diebus
Protulit omnis ager. preſentia numina tellus
Senſit. et illius radiis felicibus ether
Intima maiori cõpleuit viſcera partu
Jam ferus herodes fato ſublatus. ad vndam
Raptus erat ſtygiam eterna cruciandus Erinne
Et poſt prima fuge iã ſeptima venerat eſtas
Tempora. iamq; pedes puer exercebat. et ora
Rectius et forme dulci florebat honore
Quum diuis iterum galilea monentibus arua
Ocyus egypti laribus petiere relictis
Nec bethleem tetigere domos. nec rura Sionis
Archeleos nã tunc Solyma regnabat in ora
Natorũ primi Herodis ſeuiſſimus. illo
Poſt luſtrũ expulſo dulci cũ pignore mater
Longeuuſq; ſenex ad primi maxima veris
Orgia. quũ typico faciunt ſolemniter agno
Conuenere. puer ſubite ſeſe abdidit vmbra
Nubis. ab aſpectu matris ſublatus. in alta
Tẽpla ſacerdotes inter. legiſq; magiſtros
Mirantẽ vario tenuit problemate turbã
Tres illũ gemebunda dies. tres anxia noctes
Agnatos notoſq; inter per rura. per vrbem
Cũ tremulo conſorte parens queſiuit. et auras
Queſtibus impleuit. lachrymiſq; tepentibus ora
Sepius hec iterans. magni mi nate tonantis
Progenies. ſi terrã habitas. te oſtende parenti
An potes ardorẽ hunc afflicte ſpernere mentis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Si celos eterni patris ſi regna petiſti
Me quoqꝫ depoſitis in ſidera collige membris
Uel viuam me tolle precor. quo veneris equum eſt
Me quoqꝫ nate ſequi. tuus eſt ex ſanguine ſanguis
Ex membris tua membra meis. ex corpore corpus
Quod totiens alimenta dedit tibi lactea pectus.
Ferre potes tantis curarum molibus angi
¶ Tercia lux aderat. quum ſe querentibus vltro
Obtulit. et media ſeſe monſtrauit in ede
Tunc illum formoſa parens amplexa. quid inquit
Nate tot in lachrymas tanta in ſuſpiria mittis
Me miſeram. triſteqꝫ virū. tum lumina tollens
Iā matrem genitus dulces ſe miſit in vlnas
¶ Et poſt ter ſenas hyemes. quum ſidera capri
Linqueret hydrophoro iuueni vicinus Apollo
Celigenā ſobolē placido ſermone precata eſt
Tethyos vt latices dulci mutaret iaccho
Albaqꝫ purpureos aſſumeret vnda colores
Ornaretqꝫ nouo conuiuia ſancta liquore
Tum primum veteri deus innoteſcere mundo
Cepit. et antiqui nebulas excludere ſecli
Propterea ſtygio feruens iudea furore
Terribiles illi penas cōmentaqꝫ fraudis
Struxit inaudite. ſub iniquo iudice tandem
Damnatū figere cruci quem pallida mater
Contēplata diu ſtetit. et ſuſpiria ducens
Cū vellet clamare ſonus non affuit ori.
Ploranti lachryme deerant cū tangere corpus
Tentat et ad triſtes extendere brachia plantas
Phydiace ſimilis ſtatue ſine ſenſibus deſit
Corda ſopor gelidus clauſit caua lumina nubes

Terit. et amiſſo ceciderunt robore membra
Aſt vbi collapſam famule. comiteſque leuarunt
Atque fatigatos ſenſum vigor imbuit artus
Conuerſo ad natum tales dedit ore querelas
O decus. o placidum diuine frontis honorem
O faciem. o mitis clementia lumina vultus
O ſine fraude manus. o neſcia carminis ora
Ora mea totiens gremio inclinata meaque
Contrectata manu totiens. primiſque ſub annis
Hoc miſero nutrita ſinu. geſtata lacertis
Membra meis totiens. ſummoque ex ethere miris
Lapſa modis. que me facitis ſine coniuge matrem
Non ego vos (et ſi Symeon crudelia fata
Precinuit) tanto credebam nata dolori
Nec paritura mihi tantum meroris et auſus
Eſt quiſquam ſcelus hoc ingens: non horruit ergo
Mens humana nefas tantum: quid criminis in te
Nate. quid et tante potuit quis fingere culpe
Tanta ne letheos manes audacia mouit:
Tanta ne terrigenas homines dementia preſſit
Hoc liuoris opus tantas amor improbus auri
Parturit inſidias. hec ſunt dulciſſima proles
Que te. meque necant. ſceleri ſcelus arma miniſtrat
Juſticieque ratis duplici perit obruta vento
Flete viri. ſancteque nurus. nulla adijt ergo
Par facinus perit humana ſub imagine mundi
Conditor ipſe canum celi. qui ſuſtinet axem
Terra quid auctorum ſceleris veſtigia portas
Auctorem cognoſce tuum. date ſigna doloris
Sidera damnatus iuuenis ſub iudice falſo
Adiutore carens. inter furibunda relictus

Hic maria alloquitur filium p[...] in cruce — pathos

Hic maria interrogat de predicto et auctore sceleris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Agmina ſolus inops. plantas. caput. ora. manuſq;
Saucius et duro traiectus pectora ferro
Unica deſerte ſoboles. ſpes vnica matri
Heu moritur. virtuti honor hic. hec premia dantur
Moribus innocuis; prohibe tua lumina titan
Abde caput nebulis. aer precor indue noctem
Omnia. que celi gremio capiuntur. et ipſi
Si deus hic nobis Mariam miſereſcite celi
Et plorate mei mecū crudelia nati
Funera lugubrem domini cognoſcite caſum
Uah populo. patribuſq; tuis ſanctiſſima quondam
Nunc ſcelerū ſentina ſion tua crimina quantis
Te iplicuere malis. vnū quot funera funus
Parturiet hinc nox vna omnes peſſundedit annos
Nate dei. qui fers hūana piacula ſolus
Me affligi ſimul. atq; tuos ſentire dolores
Cogit amor, natura iubet. mihi ferrea plantas
Spicula mortifere penetrant mea pectora ſentes
Cordaq; dilaniant. miſeros vix ſuſtinet artus
Spiritus atq; vtinam tecū mihi nate liceret
Afflictos finire dies. et cedere vita
Oīa te nobis melius preſente ferebā
Sed poſtq; te liuor edax. et auara cupido
Oppreſſere. nihil ſupereſt niſi triſte et amarū
Nulla meis ſine te ſolatia. nulla voluptas
Rebus erit. tecū pereunt mea gaudia. tecū
Omne meū ſolamen obit. ſuſpiria tantum
Singultuſq; mihi ſine te. et lamenta ſuperſunt
Ab quā dulce foret matri. ſi viribus vſus
Nate tuis proprie fugeres diſpendia vite
At poſtq; pietas. et inenarrabilis ardor

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Tanta pati. tantoq̧ premi te pondere cogunt
Eſto mei ſaltē memor. et miſerere tuorum
Quos moriens inter tā ſeuos deſeris hoſtes
Poſtq̧ tuos matrē reditus minare reuiſe.
Et ne adeo magni teneat te cura parentis
Ut tibi deſerte ſubeant obliuia matris
Aduentus ſperare tuos concede parenti
Atq̧ tuos iterum vultus. atq̧ ora tueri
Hec mihi ſpes lenimen erit curaſq̧ leuabit
Iſta fides. oro ne poſt tua funera linquas
Suſpenſā me nate diu. ſed te ocyus ipſum
Redde tuis. hoc materno da munus amori
Spes eſt longa dolor. promiſſaq̧ munera amanti
Expectare diu labor eſt. et pondus iniquū
Hactenus et ſi me caſus timor iſte futuri
Ambiguā premeret. tua q̧ tūc ora licebat
Cernere me vite nunquā tedebat et om̄em
Tollebat tua ſola ſalus mihi cognita curā
Vita mihi ſꝑ poſt hac inuiſa futura eſt
Nulla dies lachrymis vnq̄ gemituq̧ carebit
Et viuā moriens erit et vita ipſa ſepulchrū
Sola domo incerta lucē perteſa latebo
Propterea prohibe iſtius me nate teneri
Exilio vite fineq̧ impone dolori
Atq̧ dies precide meos neu deſere matrē
Hoſtiles inter turbas plebēq̧ cruentā
Ad noſtros vbi victor auos ſub nocte latentes
Veneris. ora meū iubeas ſaluere nepotē
Illud ad me duc nate precor. tecūq̧ reſurgat
Interea ipſa tuos comites ſolabor et iſtos
Ne nimiū caſus timeant ſtudioſa rogabo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Talibus erga parens ad natū vocibus vſa eſt
Hec lamenta ſolū mouere tremoribus alpes
Expreſſere metum . colliſaqꝫ ſaxa per auras
Terrifico ſtrepuere ſono . titania lampas
Occidit ex templo . medioqꝫ expalluit axe
Aſtra ſimul ſolemqꝫ dies amiſit olympum
Equora tellurem ſubita nox abſtulit vmbra
Ipſa repentinos rerum natura tumultus
Admirata caput circumuertebat et orbem
Perluſtrans . tantorum operū diſcernere cauſas
Non valuit . ſacroſqꝫ leuans in ſidera vultus
Numina mutato dixit mea regna laceſcunt
Ordine . grande aliquid tantis elementa fatentur
Motibus aut ſuperos iterum diſcordia vexat
Aut opus immenſum celo deus euocat . ingens
Inſolitumqꝫ aliqua certe hec portenta loquuntur
Signa dedit tellus . vtinam bene vertat . et aſtra
Hec ait . attonite ceca calligine gentes
Merſa ſub eternā timuerunt ſecula noctem
Fletibus his aderat iuuenis . qui ſponte relicta
Coniuge dilecto voluit comes ire magiſtro
Hunc igitur cum iam traheret ſuſpiria chriſtus
Vltima et vrgeret ſupremus anhelitus ora
Singultire videns fleuit . planumqꝫ leuatis
Luminibus . comitum dixit chariſſime ſalue
Quem neqꝫ blandicijs potuit mollire voluptas
Non terrere mine non inclinare labores
Nunc habeo grates . referamqꝫ fideliter olim
Quod mea pretuleris viridi conſortia vite
Solus . et in caſu comes es mihi ſolus acerbo
Morte premior dare poſtremis mandata loquelis

Liber tercius

Pauca ſinor fuit hec licuit. dum viuere nobis
Sed poſthac tibi mater erit. tibi namqꝫ relinquo
Et curam et nomen nati. ſeruabis amorem
In matrem ſobrine meum. poſſeſſor et heres
Ipſe mee pietatis eris. per ſaucia teſtor
Brachia per plantas. capitiſqꝫ aſperrima ſerta
Huic miſere fer opem vidue mox fronte parumper
In Mariam verſa. tua ſunt hec pignora dixit
Hic mulier tibi natus erit. ſolabitur egram
Atqꝫ operā rebus dabit officioſus agendis
Viue. nec aduerſos inter te deſere caſus
Nec fugias mala nec queras. venientia ferto
Sic fatus poſuit faciem. de fronte loquentis
Pallida confuſus lachrymis cruor ibat in ora
Talibus admonuit matrem ſine nomine matris
Nec materna pium laniaret viſcera nomen
Suſcepit iuuenis grate. matremqꝫ amitamqꝫ
Et ſatis officio fecit nati. atqꝫ nepotis
Donec perfidie creſcens audacia paſſim
Caſtra dei genus electum peregrina coegit
Littora. et ignoti noua regna inuiſere mundi
Tunc om̄s patriam et ſolymos liquere penates
Mortem. vel exilio pulſi. robuſta diſerti
Tuz Stephani pietas inter volitantia ſaxa
Enituit templi preceps Jacobus ab alto
Culmine deiectus fractis ad marmora membris
Teſtis. et exemplum fidei immortale reluxit
¶ Poſt longos tandem gemitus. poſt funera natum
Prima reſurgentem vidit: nam conſcius ipſe
Materni meroris auos vbi traxit ab orco
Mane ſub auroram ingenti cum luce parentis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Tecta ſubingrediens. quid tot ſingultibus inquit
Chara parens. quid te fletu conſumis acerbo
En tua progenies adſum. mecumqꝫ nepotis
Umbra tui. cognoſce manus. veteremqꝫ figuram
Oris. et iſta tuis mea membra ſimillima membris
Cur tantos noſtro ſparſiſti in funere planctus
Ipſe tuas grauius voces. animiqꝫ dolorem
Quã tormenta tuli ſed iã aſpera cuncta peregi
Nil ſupereſt mortale in me. nil triſte relictum
Uicimus infernos gentemqꝫ ſubegimus atram
Pone metus. curaſqꝫ parens. hilariqꝫ beatã
Fronte diem celebra. paruo poſt tempore mecum
Immortalis eris ſceptrumqꝫ tenebis olympi
Sic fatus ſubito tenues diſceſſit in auras
Hoc viſu rediere animi. vireſqꝫ reſumpſit
Parthenice ammiſſas per eburnea membra cucurrit
Purpureus color. et forme reuocauit honorem
Sicut cum rapido noua gramina pertulit eſtu
Phebus et egregium calor abſtulit oris honorem
Si nouus humenti labatur ab aere nymbus
Et ſcatebris riget omne ſolum vetus intrat in herbas
Robur et agrorum redit inſtaurata venuſtas
Narciſci caput attollunt peneia ridet
Laurus et exultant hilares per rura Napee
¶ Ipſa aderat quum nube deus circundatus alba
Iuit in ethereã ſocijs mirantibus arcem
Et quum flammifere venit ſub imagine lingue
Spiritus ingenti reſonans per tecta fragore
Tum noua pacifice fidei mandata ferentes
Diſcipuli ſolymis orbem inuaſere relictis
Tempore namqꝫ illo vires atqꝫ arma quiritum

Liber tercius

Humanū vicere genus. ſed inermia chriſti
Caſtra deos. veteres auſus imitata gigantum
In vidua deſerta domo rerum indigna virgo
Coniuge defuncto. natoqꝫ in regna recepto
Ducebat triſti vitam merore iacentem
Jam charas olim comites Martham atqꝫ ſororem
Eurus ad occiduum tulerat ſine remige littus
Propterea ammiſſi querens ſolatia nati
Palladie collem dederant cui nomina ſilue
Et loca. que curare magis quondam ille ſolebat
Aſſidue tanqꝫ prolem viſura petebat
Impatiens amor eſt. maioraqꝫ viribus audet
Seqꝫ repertum credit que ardentius optat
Inter ceſarias arces. tiriosqꝫ colonos
Et vada Jordanis frontem Carmelus in auras
Tollit et aſſiduos latices in vertice ſummo
Parturiens ſiluas ſalientibus irrigat vndis
Atqꝫ ſupercilio ſenſim demiſſus ab alto
Vltima Carpathium veſtigia mittit in equor
Abluiturqꝫ fretis paphie quibus inſula diues
Cingitur. et pharios. videt alto a culmine fluctus
Mons patrum pietate ſacer. lateqꝫ priorum
Inclitus hoſpicio vatum nam dicitur illinc
Diſcipulo ambuſtam iacens ex aere veſtem
Helias ardenti celum petijſſe volatu
Illinc perpetuis. ceu miſſi e frontibus amnes
Relligio. et ſacri fluxit reuerentia cultus
Quicquid habent alij montes pietatis ab iſto
Ducitur. hac vna plures e vite racemi
Diffuſi late terras. atqꝫ equora complent
Hinc Cartuſiacis eterna ſilentia clauſtris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Hinc varias Benedictus oues collegit: ab iſto
Canabe nodoſa tunicas arcere fluentes
Ligni pedes didicere viri. quiqꝫ arua colebant
Inuia: et aſſiduo terras ardore calentes
Et quos Cyriacus de littore vexit ibero
Hinc orti: ſanctum et ſummo genus ethere dignum
Hinc noſtri venere patres. habitacula montis
Culmen adhuc ſeruat toto apparentia ponto
Que noſtri poſuere ataui modo poſſidet hoſtis
Barbarus expulſi ſolem petiere cadentem
Arctoaſqꝫ domus. et gentis regna latine
Relliquie antiqui generis. vatumqꝫ propago
Que ferrugineos humeris circundat amictus
Ueſte ſub albenti. nec ſumit ab arte calorem
Huc igitur ſi quando quies. vacuumqꝫ negoci
Tempus erat. veniens curas lenibat. et ipſa
Maieſtate loci large oblectata redibat
Propterea montana viri ſpelea colentes
Audito illius fato ſublime ſacellum
Apricis poſuere iugis primi atqꝫ quotannis
Sacra inſtaurantes hymnos. et tura ferebant
Namqꝫ ipſi ſeſe mox et vulgata ſalutis
Fama fuit. chriſti magnis. iunxere miniſtris
Fautores operis ſancti ſocioſqꝫ laborum
Propterea iſtorum longos ſeruata per annos
Poſteritas iungit Marie cum nomine montis
Nomina carmeli. niueoqꝫ inſignis amictu
Perpetuũ ſeruat priſce pietatis honorem
Nos quoqꝫ virginei penes eſt reuerentia cultus
Precipua ſeruata fide. velut Herculis olim
Sacra potici gene cuſtodiuere nepotes

Liber tercius.

Hoc deus, hoc magne Petri qui preſidet aule
Paſtor. et eternis orbem moderatur habenis
Sepius accitis patribus ſacroq; ſenatu
Sanxit. cetera notis ſignata bifrontibus extant
Paſtor in Antiochi celebres Ignatius agros
Venerat. et ſacros Petri ſortitus honores
Sancta per aſſyrios paſcebat ouilia campos
Iſte ſuper mira naſcentis origine chriſti
Et teneri ſtudijs eui. viteq; prioris
Moribus ad matrem dedit. accepitq; tabellas
His adeo incaluit patrie celeſtis amore
Obuius vt fatis vltro progreſſus: in ipſos
Se tulerit Traiani enſes. et in ora leonum
Quin et defuncti ſcrutatus corda ſatelles
Auratis. inſcripta notis inuenit Jeſu
Nomina. ſic grauibus dictis. ſuaſuq; potenti
Intima diſcipuli penetrarat pectora virgo
Ac ſi quis partho miſſurus ſpicula cornu
Cuſpidis erate trahat. impellatq; ſagittam
Iāq; propinquabant cani. rugeq; venuſta
Criſpabant faciem. formeq; inimica ſenectus
Venerat. at pulchros etas ne frangeret artus
Lumina ne longo iā caligantia fletu
Induerent tenebras. fierentq; obnoxia nocti
Dicitur eternum matris pro funere natus
Talibus alloquijs interpellaſſe parentem
Magne pater qui me terrene regna perirent
Corpus et humanos iuſſiſti aſſumere vultus
Aſpicis annoſo genitrix vt frigeat euo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Deformiſq₃ ſitu ſenij tabeſcat. et annis
Curuetur grauibus. ſpacium vitale peregit
Jam ſatis erumnas. inopiſq₃ incommoda vite
Pertulit. aſſiduo ſatis eſt attrita labore.
Matris et eximie ratio virtutis habenda eſt
Da ſceptrum celeſte mee. promiſſaq₃ matri
Regna pater. longeq₃ diem ſuccedere nocti
Jam videat. muteq₃ ſuos in gaudia luctus
Et quia nec vite labem nec originis vllam
Nouit. et antiquū retinet ſincera pudorem
Maieſtate tua dignum non arbitror iſtud
Tam ſanctum tellure pati putreſcere corpus
Sic ait. at placido poſtq₃ pater annuit ore
In diuerſa leues premiſit regna miniſtros
Qui comites olim vite mortalis in vnum
Colligerent. matriſq₃ illos ad limina ferrent
Obſequium domine. tumuloq₃ extrema daturos
Officia et celebri ducturos funera ritu
Ipſe ferens textam Phebi de lumine veſtem
Claraq₃ biſſenis matri diademata flammis
Nazareth ex alto petijt non ſolus olympo
Nam regem comitata ſuum celeſtia paſſim
Agmina ſolemnes fecere per aera pompas
Et feſtam duxere diem. veteriſq₃ noueq₃
Legis et ex omni volitabant ordine turme
Ante alios Dauid et murice clarus et auro
Argutam plectro citharam pulſabat eburno
Et veteres ducebat auos. cupiduſq₃ viuendi
Uirgineos obitus celeri per inania lapſu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Ibat et ethereo mulcebat nubila cantu
Ceu cum fata gemens Cygnus vicina canoro
Gutture et extrema canit ad ſua funera voce
Pone ſequebantur vates. coma fuſa per auras
Nabat. et in tenui ventus ludebat amictu
Parthenice anguſto recubabat feſſa cubili
Et lachrymans requiem orabat. finemque laborum
¶ Progenies igitur diuorum aſtante corona
Sedit. et egrotam ſic eſt affata parentem
Alma parens mecum diuturna pericula quondam
Et ſine me perpeſſa tribus mala plurima luſtris
Credideras forſan citius me noſtra daturum
Regna tibi. quia mater eras. humana volebat
Hoc pietas. et amor preceps. lex altera celo eſt
Nos etenim lento penas et premia ſemper
Cogimus ire gradu. meritis vt premia creſcant
Et vitare grauem nedum ſolertia poſſit
Verum et ſegnicies penam clementia ſummi
Tanta patris tali humanum genus arte gubernat
Hec mora longa fuit pietas et gratia maior
Semper enim creuit tibi honor. tua gloria ſemper
Aucta magis. iam prima ſibi loca vendicat inter
Spirituum ſanctos cetus in vertice mundi
Nam quo quiſque magis ſortem patienter acerbam
Pertulerit viuens tanto ſublimius ibit
Orbe alio. patrique magis vicina tenebit
Tecta meo. felix igitur cui victa voluptas
Terga dedit. longi quem non fregere labores
Humane ſpacium vite componere fas eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Hippodromo. celeres per quem rota feruida currus
Voluit et aſſiduo concretus puluere ſudor
Membra virum tepido reddit deformia limo
Ambigui rerum euentus. ſuſpiria longo
Cum gemitu lachrymis turgentia lumina. pallor
Plūbeus et angui triſtes formidine vultus
Cura vigil. labor oſſa domans. dolor anxius omnem
Sollicitant hominum vitā. terraqꝫ mariqꝫ
Obiiciunt ſeſe paſſim. prudentia frenis
Talibus humanos auſus diuina coheret
Tranquillaqꝫ negat pacem mortalibus egris
Eneruare ſolent ſecuras ocia mentes
Et vitiis vmbrare animas. vt puluis aquoſo
Imbre coit. leuibuſqꝫ rapi iā neſcit ab euris
Sic aduerſa premit ſenſus fortuna rebelles
Et cupit parere deo. morboſqꝫ latentes
Pellit. et ardentes in pectore mitigat eſtus
Ut ſale conſparſo longos ſeruantur in vſus
Viſcera. nec ledi ſanie nec tempora poſſunt
Sic duris animi rebus firmantur et omnem
Abiiciunt peſtis cauſam. ſors aſpera tutū
Prebet iter. via ſidereas hec ducit in arces
Hac rate feruentes pelagi ſuper enatat vndas
Qui petit eterni portus et littora regni
Vidiſti qui me caſus voluere meoſqꝫ
Communi exilio pulſi variiſqꝫ per orbē
Suppliciis acti ſorte exercentur iniqua
Et nunc extremis gallorū finibus exul
Martha ſororqꝫ latent quas implacata malignis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Hens odijs vento expoſuit pelagoqꝫ minaci
Ipſe dedi faciles curſus euroqꝫ ſecundo
Per Rhodon. et Crete fines et Neriton altam
Scylleūqꝫ fretū Tyrrhena per equora vectas
Littore longinquo expoſui. qua gallicus altum
Illabens Rhodanus. Cirneas diuidit vndas
Hactenus hec iā tempus adeſt. vt inertia vite
Pondera deijciens celum. ſupremaqꝫ mundi
Regna petas. et promiſſo potiaris olympo
¶ Hec genitus leto genitrix hec reddidit ore
Nate diu expectate mihi multiſqꝫ vocate
Supplicijs. tandē exilio finē quoqꝫ labori
Pone meo. cur tantum oro mea gaudia differs
Sed tamen ante tuos iſto qꝫ e corpore migrem
Da videā fratres. ſtygioſqꝫ hinc eijce manes
Ne mihi tartarei vultus. triſteſue figure
Horrorem incutiant mortis gelidumqꝫ timorem
Nec dū finierat. quū iā duodena per auras
Leta cohors aderat Cilicum reuocatus ab oris
Hic erat. a grecis alius trans Pelion atqꝫ
Tethios Euboice fluctus minoia quoqꝫ arua
Et mare Carpathium. ſitientibus alter ab indis
Alter ab ethiopum ſiccis tranſlatus harenis
Tranſqꝫ domas arabū. rubri trans littora ponti
Ille per Europe populos a gente latina
Tranſierat venientſiculos. pelopiſqꝫ penates
Phebeaqꝫ Rhodū. ſparſaſqꝫ per equora terras
¶ Vox animos erebi quot erant ꝑ tecta ꝑ auras
In cecū deus ire cabos mandauit. et altis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Immergi tenebris. atqꝫ intra tartara claudi
Tum niueam mentem domibus diſſoluit opacis
Et ſuper iniecit tulerat que dona parenti
Ad gelidum tepido iacuit ſine ſanguine corpus
Splenduit ethereo mens immortalis amictu
Cui ſuperum mirata cohors arridet. et altis
Gaudia ſcintillant animis. dominamqꝫ ſalutant
Inſonuere poli. longeqꝫ auditus ab alto
Concentus. mixtumqꝫ melos. pars ocyus acta
Clarius et cantu late reſonabat acuto
Tarda ibat grauiore ſono. qui ſidera voluunt
Nunc gelidum verſus boream pigrumqꝫ Bootem
Nunc auſtros contra celiqꝫ latentis ad axem
Curſibus aſſiduis orbes qui lucida paruo
Circuitu verſant in ſummis orbibus aſtra
Hi quoqꝫ concordi vocum diſcrimine carmen
Immortale dabant. tellus mare riſit et aer
Ipſa ſinu matrem proles complexa per altos
Aeris aſcendit tractus. iuxtaqꝫ paternum
Ad leuam ſolium ſublimi in ſede locauit
Interea miſſi ſtrato impoſuere feretro
Solliciti examinum corpus gremioqꝫ dederunt
Vallis vbi magnum mundi et generale futurum eſt
Judicium. et tali ſignarunt carmine marmor
Parthenice diuum domine. matriſqꝫ tonantis
Terga fere Titan nemee extremaqꝫ tenebat
Fulgentem cratera inter. claramqꝫ coronam
Verum illud nati imperio poſt tēpore paruo
Ablutum Jordanis aquis terreqꝫ reſecto

Liber tercius

Pondere et ardenti veſtitum luce nihilqȝ
Jam mortale tenens celeres in ſidera diui
Tollentes iterum menti impoſuere beate
Ipſa tenens ſceptrum et nitido diademate fulgens
Cincta caput. terras amat. atqȝ vocata fauorem
Impluit et celi lucentibus imperat aſtris

¶ Finis

¶ Sequitur eiuſdem ad beatam et deiperam virginem Votum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Fratris Baptiſte Mantuani

Carmelite ad beatam virginem Votum

Ad tua confugio ſupplex altaria virgo
Et fero nocturnas in tua templa preces
Tu noſtros etenim potis es depellere morbos
Egraqꝫ de tepido membra leuare thoro
Te deus et terre fecit. celiqꝫ potentem
Et tibi Cocytus cum Phlegetonte ſubeſt
Signa tenes regni fuluum caput induit aurum
Virgineam decorat regia virga manum
Albicat intactum niueo velamine corpus
Et tenuē pingunt aurea mala togam
Aurea non ſterilem demonſtrant mala puellam
Iudicium candor virginitatis habet
Hec duo ſignificant. quāuis natura repugnet
Quod paris illeſa virginitate deum
Lucida biſſeno tibi frons inuectitur aſtro
Atqꝫ ſedes alto glorificata throno
Sole micant humeri fugientibus vndiqꝫ flammis
Et niueos veſtit candida luna pedes
Maxima ſpirituū legio tibi ſeruit. et vltro
Celeſtes volitant ad tua iuſſa chori
Tu noſtros igitur potis es depellere morbos
Egraqꝫ de tepido membra leuare thoro
Cerne meos ergo gemitus. miſerere dolorum
Non licet afflictas diſſimulare preces
Luce gemens iaceo reſonant ſuſpiria nocte
Totaqꝫ continuus tempora languor habet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Liber tercius

Arida conuellit feruens precordia febris
  Et phlegetonteo me coquit igne focus
Renibus ethna ſubeſt: boreas incendia flatu
  Suſcitat. immenſus deuorat oſſa calor
Aret et exuſto tabeſcit lingua palato
  Siccaqꝫ compreſſis faucibus ora tacent
Feſſus hiat pulmo tenuem vix attrahit auram
  Raucaqꝫ languenti guttura voce ſonant
Flagrat dira ſitis quā non extingueret Hebrus
  Cum gelido hibernas colligit amne niues
Soluitur in cineres exhauſto ſanguine corpus
  Et parat arſuro tabida membra rogo
Eger ſolus inops aliena ignotus in vrbe
  Conqueror et mecum triſtia fata gemo
Auxilium medicina negat. natura dolori
  Cedit et amiſſo robore victa iacet
Non me Phillirides poſſunt non Phaſidos herbe
  Soluere non Coi prouida cura ſenis
Non mihi Circeum carmen non Peonis artes
  Non pariet delos. non Epidaurus opem
Qualis in equoreo puppis quaſſata tumultu
  Cum bibit admiſſum ſciſſa carina fretum
Talis ego immenſa morbi ſub mole ſepultus
  Non procul extremum ſuſpicor eſſe diem
In ſcopulum fracta ſi quis rate pulſus ab vndis
  Expectet naute pretereuntis opem
Vidit vbi lato nullam prodire ſalutem
  Equore. ſopit iners triſtia corda gelu
Sic mihi qui non ſum medica ſanabilis arte
  Opprimit exanguis pectora meſta pauor
Ad ſuperos clamo ſupplex et numina planctu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Sollicitꝰ diuos in mea vota voco
Sed te precipue diuorum maxima virgo
Ditis in humanum que genus eſſe ſoles
In nos magna tui ſunt experimenta fauoris
Et pietas omni iam tua nota loco eſt
Erue me tantis igitur regina periclis
Et lacere ſparſas collige nauis opes
Mox vt liber ero Lauretia templa reuiſam
Et tibi de noſtro carmine munus erit
Carmine perſoluam grates. et carmine laudes
Carmine diuinum teſtificabor opus
Ne mihi diuitie q̄uis mihi paupere vena
Caſtalio tenuis riuus ab amne fluat
Ter tibi lucentes ſacrum ponetur ad aras
Iunctaq; cum dulci myſtica liba mero
Et tua progenies duplici ſub imagine ſacrum
Fiet. et hec noſtre cauſa ſalutis erit

¶ Excuſum Dauentrie in officina littera-
toria Theodorici de Borne. Anno do-
mini. M.CCCCC.Xi.
Tercio kalendas
Maias

¶ Cognoſce te ipſum. et ne quid nimis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Jan du mainsin

tzo stadert vā denemerz

tzo stādert van ghe hele sticht vā utrecht



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]